

KARIS

1.

2015/16

EDITORIÁL

A je tu zas! Nie, nejde o inkriminovanú knižku, ale o prvé číslo KARIS-u v tomto školskom roku. Po krásne dlhých prázdninách sa opäť prikrmíme vzdelaním (a pokiaľ navštevujete English Culture Club, tak aj poriadnou dávkou čierneho čaju). Musím sa cez zuby priznať, že mi to tu aj celkom chýbalo. Neviem, ako je to možné, že len pred dvoma rokmi som mala taký istý zmätený výraz v tvári ako terajší prváci počas hľadania učebne 3.12. Netuším, kedy ten čas ušiel.

Rovnako ako my všetci, KARIS prechádza mnohými zmenami. Naš tím sa rozrástol o niekoľko sľubných redaktorov, na prvé poschodie sme umiestnili krabičku na vaše názory a priniesli vám možnosť zasúťažiť si o recenzované knižné dielo. Veru, dať toto číslo dokopy bolo obzvlášť neľahké. V čase, kedy tento editoriál pišem, máme stále kopec cesty pred sebou a to, že prvé číslo KARIS-u držíte v rukách, je dôkaz, že sme to zvládli. Tešíme sa na vás v novom školskom roku!

Alica Bednáríková

REDAKCIA

Pedagóg: PhDr. Beáta Makovická

Šéfredaktor: Alica Bednáríková

Zástupca: Marika Tisoňová

Korektori: Kristína Grolmusová, Terézia Čviríková, Radko Stolárik, Lujza Kočíková, Nora Mlynáriková

Grafici: Martina Orvošová, Martin Bažlekov

Propagácia: Lujza Kočíková (koordinátor), Marika Tisoňová, Michaela Hanušiová, Radko Stolárik, Andrea Minichová, Miriama Bernátová, Rebeka Niníková, Katarína Cigániková, Jana Kováčsová, Jana Uhrinová, Erika Laššáková, Mária Rusnáková, Denisa Rišianová, Janka Klimeková, Alžbeta Štefániková

Redakcia: Radko Stolárik, Marika Tisoňová, Vanda Zaklajová, Michaela Hanušiová, Andrea Minichová, Alica Bednáríková, Denisa Schlossárová, Rado Budoš, Helena Galbavá, Mária Rusnáková, Erika Laššáková, Jana Niepelová, Jana Niepelová, Mária Rusnáková, Denisa Rišianová, Lucia Magáthová, Háma Ismail, Soňa Lukáčová, Saba Kvasnicová, Janka Klimeková, Alžbeta Štefániková, Tomáš Buchel, Daša Novysedláková, Terézia Čviríková

Fotografi: Lucia Mrvová, Janka Klimeková, Daša Novysedláková

Kontakt:
magazinekaris@gmail.com

5 NÁZORY

6 ČO SA STALO NA GBAS-E
Garden party
Adaptation week

8 ČO SA STANE
Imatrikulácie

8 ŠTUDENTSKÉ ÚSPECHY
Letné campy

11 ROZHOVOR

Nové tváre v učiteľskom zbore

16 AKTUALITY ZO SVETA ŠKOLY

Clubs at GBAS

17 17 VECÍ, BEZ KTORÝCH NEMÔŽE ŽIŤ

Klára Deketová

19 UČEBNÉ POMÔCKY

4 YouTube channels to go to for learning stuff

21 ROZHOVOR

Známi neznámi

24 A ČO ĎALEJ

King's college London
Univerzita Karlova v Prahe

27 KEĎ SI GBAS OBUJE TÚLAVÉ TOPÁNKY

“I worked far away from home in summer”

33 TVORBA ŽIAKOV

Potomkovia búrok a beštíí

INTERESTING USELESS FACTS

OKIENKO ABSOLVENTA

Pomoc za úsmev

PSYCHOLÓGIA

The real Dr. Jekyll and Mr. Hyde

NOVÉ OBJAVY VEDECKÉHO SVETA

We have a new ancestor

VSTÁVAĽ A CVIČIĽ

Stay motivated

MÓDA NAŠIMI OČAMI

Je naozaj pravda, že sa Slováci nevedia obliecť?

ŽIACKA ŠKOLSKÁ RADA

Čo je nové v Žiackej Školskej rade?

CREATIVE WRITING

ROZHOVOR

Rocky Leon

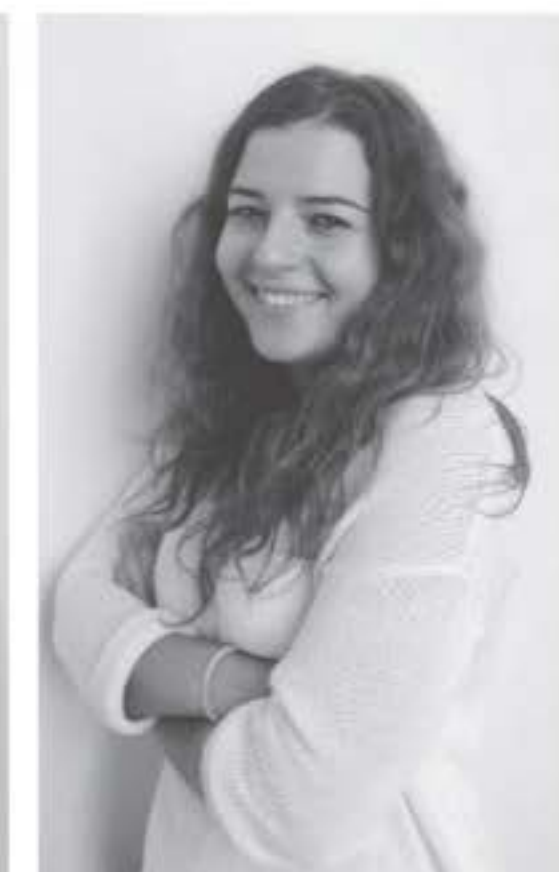
REVIEWS

F.A.Q. S PÁNOM RIADITEĽOM

KUCHTÍME S KARISOM

Americké cookies

INZERCIA

NÁZORY

Už od začiatku nového školského roka redakcia nezaháľala a spolu s novými členmi pripravila ďalšie skvelé číslo plné tradičných aj výnimočných rubriek. Okrem toho na vás čaká kopa noviniek, z ktorých budete určite nadšení. Tak šup šup, otočte stránku a zakusnite sa do nového čísla.

Lujza Kočíková

Uff. Začiatky veruže sú ťažké, hlavne po tak skvelo strávenom lete. A hoci sme všetci museli nabehnúť do kolobehu učenia a písomiek, nezábúdali sme ani na písanie, a snažili sa prvý tohtoročný Karis nabiť letnou energiou, ktorá priam srší z článku o letných kempoch či rozhovoru s Rocky Leonom. Karis tím sa dobil energiou tiež, a to v podobe nových členov. Pevne verím, že sa vám nová zostava bude pozdávať, a zostanete nášmu školskému časopisu verní aj po zvyšok roka!

Mária Rusnáková

Vrátenie sa k písaniu do Karisu po dvojmesačnej pauze je veľmi príjemný pocit. Celý tím sme usilovne prispievali do tohto čísla, aby ste aj vy, čitatelia, po prázdninách nabehli do Karisových príbehov čo najlepšie, tak dúfam že sa vám bude čítať rovnako dobre ako mne.

Denisa Schlossárová

GARDEN PARTY

A traditional GBAS event last year took place, unusually, on Friday. Although some pupils were not very enthusiastic about this, they still came and sought fun. And the fun was taken care of since the very morning – for sun lovers, there were many different outposts with sport activities and contests on the grass prepared by students. A tournament in beach volleyball and a traditional Hodža run, which caused that people of all ages were sweating and chugging along, is also worth

mentioning. Inside the school, the collection of movies from the festival One World, environmental movies, interesting workshops, yoga, and various discussions were prepared for participants.

An unrepeatable atmosphere typical for the Garden Party was supplemented by delicious goulash (for vegetarians available in meat-free version), in the preparation of which anyone who had free hands was involved. For the sweet-toothed ones, delicacies from both students and parents were provided in 1.18.

After the official program, which started at 14:30, handy last-year-sophomores let loose

im an unforgettable dance, involving a great number of people. Approximately at that time, workshops of zumba and belly dance started, garnering a great success as well.

Pleasant memories and a smiles that they evoke are a proof that despite a few cancelled discussions, most of the participants enjoyed this sunny day. After all, students from GBAS know how to have fun by themselves – just a bunch of nice people and a bit of sunlight is enough for the fun to begin.

DENISA RIŠIANOVÁ

ADAPTATION WEEK

During the first three school days in September all of us – YEAR 1 students – had a chance to learn something about our new school, its students and teachers and about Sučany as well.

Wednesday, September 2, became one of the most important days in our lives. We came to GBAS full of expectations but also fears of the unknown...

The first great shock was the welcome speech given by Mrs Božanská, as most of us hadn't expected English... We spent the rest of the day getting to know each other, talking to our form teachers and dealing with lots of papers, documents, rules etc.

Thursday was focused on exploring Sučany and our school building. We set off for a walk around the village and learned where important buildings and places are, which means we will hopefully never get lost in the surroundings.

Friday was marked by the spirit of cooperation with students of all years. We were given lots of information about the school, teachers, activities and clubs but we also had fun playing games and doing crazy stuff, which allowed us to get to know each other much better, get rid of stress and enjoy.

Even though we know our stay at GBAS is not going to a bed of roses, we are ready to do our best and make the most of our studies here.

JANKA KLIMEKOVÁ
ALŽBETA ŠTEFÁNIKOVÁ

IMATRIKULÁCIE

Nový školský rok nám so sebou priniesol okrem sviežich zmien aj hromadu nových ľudí. Na mysl mám práve našich prvákov, ktorí druhého septembra neisto, ale plní očakávaní prekročili brány našej školy a zaradili sa do našej komunity. Nové prostredie si od nich vyžadovalo veľmi veľa. Museli sa prispôbiť na a š i m pravidlám a zvyklostiam, adaptovať sa a nájsť si svoje miesto v tak veľkom kolektíve.

Imatrikulácie sú to, čo v onom období ocenil snáď každý gbasák. Veríme, že rovnako dobre padnú aj našim prvákom.

Detektívne popoludnie ponamáha závitý a poteší chytré mysle. Počas umeleckého popoludnia sa vyžijú nádejní muzikanti či maliari, no módna polícia neobíde nikoho.

O trochu aktívnejšie bude športové popoludnie, na ktorom sa zadychčí ne jeden kulturista. A zvlášť špeciálne bude popoludnie s názvom „Čo som nezažil“. Imatrikulácie vyvrcholia slávnostným programom, kedy už oficiálne prijmem prvákov medzi nás.

Na všetko toto sa veľmi tešíme a dúfame, že rovnako sa tešia aj naši prváci.

ANDREA MINICHOVÁ

GBAS-U SA NELENÍ A POTOM SA V LETE ZELENÍ

GBAS-ač zobrala leto útokom, a okrem typických aktivít ako cestovanie, vzdelávanie a zabávanie sa aj pomáhala. Aj vy si vravíte, ako to všetko stíhajú?

Najväčšia skupina našich spolužiakov sa zišla na Letnej akadémii Discover. „Týždeň v doline pod Strážovskými vrchmi bol jeden z najlepších, aké som kedy prežila,“ hovorí štvrtáčka Peťa. Neuroveda, metlobal, Nohavica pri táboráku, psychológia zla, nespočet-

pretriedoskolakov.sk

LETNÁ
AKADÉMIA
DISCOVER

né množstvo diskusií, workout pre myseľ... Takto by sa dalo pokračovať ešte dlho. Discover bol nabitý skvelým programom a tie desiatky GBAS-ákov, ktoré ho mohli toto leto zažiť, určite prikývnu, ak napíšem, že to bol „šupa“ zážitok.

nej Nigérie a Madagaskaru rozvíjal heroické vlastnosti či umožnil spoznávať iné kultúry. Kemp pre mladých vedúcich rozvíjal ich schopnosti, no hlavne inšpiroval našich mla-

LEAF

dých, aby sa činili v rodnej krajine aj mimo nej. Okrem letných kempov treba spomenúť aj letné štipendium na školu ISAK v Japonsku, ktoré získala druháčka Maťa Orvošová: „Myslím si, že je to hlavne veľká dávka šťastia a neskutočná príležitosť,“ hovorí.

Bývalí aj súčasní študenti sa spojili v myšlienke vytvoriť pekné leto deťom zo sociálne slabších rodín a výsledkom toho bol letný tábor.

Ďalším skvelým príkladom je aj prežitie histórie na vlastnej koži, a to doslova - Janka

Druhou z aktivít, kde bolo zastúpenie GBAS-ákov najväčšie, sú letné programy organizácie LEAF, na ktoré sa dokopy dostalo približne 10 študentov BGMH. Kemp zameraný na angličtinu poskytol možnosti trénovať si jazyk aj počas leta. Vďaka vedúcim zo vzdiale-

Uhrinová mala možnosť prechádzať sa po Oravskom zámku v dobovom kostýme a hrať sa na dvornú dámu.

Ďalší naši študenti, najmä tí starší, zakúsili na vlastnej koži, aké to je organizovať TED akciu. TEDx Youth@Žilina, ktorého prípra-

ÚSPECHY ŠTUDENTOV

vy prebiehali už dávno pred letom, finišovali práve počas júla a augusta. A že to bola poriadna „makačka“, o tom sa nepochybuje.

Samozrejme, všetky letné úspechy sa zaznamenať nedajú, no každý z nás určite prežil

skvelé dni, nazbieral nové skúsenosti a oddychol si. Jediné, čo zostáva dodať, je, aby ste zostali motivovaní, činili sa aj počas školy a hádam aj, aby ste sa snažili prekonať leto 2015.

MÁRIA RUSNÁKOVÁ

Organizátori TEDx Youth@Žilina

LEAF English camp ↑↓

NOVÉ TVÁRE V UČITEĽSKOM ZBORE

Začiatkom roka sme u nás privítali nové prírastky. Zmätene pobejú po chodbách, nevedia trafiť do triedy, ale milujú to, čo robia. A nie, nie sú to prváci.

Spoznajte nové učiteľské tváre: Michala Libiča (ML), ktorého môžete stretnúť na angličtine a dejepise; Martina Huňoru (MH) s rovnakým zameraním; Zuzanu Sališovú (ZS), našu novú francúzštinárku; a Beátu Šejirmanovú (BŠ), ktorá už medzi nováčikov nepatrí, (vrátila sa po materskej dovolenke), ale tiež si zaslúži privítanie. Teraz máte možnosť spoznať ich lepšie, než len spoza školských lavíc...

Prečo ste si vybrali práve našu školu?

ML: Bude to znieť možno neveriteľne, ale keď som už (našu) školu navštívil prvýkrát v roku 2008, vravel som si, že by som tu chcel raz učiť. Keď som sa začiatkom roka 2015 dozvedel o ponúkanom pracovnom mieste, rozhodol som sa, že využijem túto príležitosť. Škola ma zaujala už dávnejšie - najmä kvôli využívaniu angličtiny v rámci všetkých predmetov a jej atmosfére.

MH: Ide o sklbenie oboch aprobačných predmetov, takzvané dva v jednom. No a táto škola - to je pojem sám o sebe.

ZS: Pravdupovediac, vaša škola si vybrala mňa.

BŠ: Nemala som zvláštny dôvod, ale priznám sa, bála som sa, ako to zvládnem.

Cítite sa ako súčasť kolektívu/ našej GBASáckej rodiny, alebo si myslíte, že potrebujete ešte viac času?

ML: Som veľmi rád, že som sa stal súčasťou výborného kolektívu. Mám okolo seba skvelých kolegov, ktorí sú mi v mnohých veciach nápomocní. Myslím si, že som sa stal súčasťou "rodiny" veľmi rýchlo. Rovnako som rád, že mám možnosť učiť šikovných a dobrých žiakov, ktorí vo výraznej miere prispievajú k

tomu, že som sa stal súčasťou rodiny GBAS pomerne rýchlo. Musím si však stále zvykať na mnoho nových vecí (napríklad zisťovať, kde je ktorá trieda :)).

MH: Myslím si, že na takúto otázku je trochu skoro. Nechcem to zakríknuť, ale prijatie bolo výborné a dúfam, že v tomto smere sa nič v budúcnosti nepokazí.

ZS: Ešte sa len rozkukávam, ale myslím si, že čochvíľa budem v obraze.

BŠ: Som tu dvanásť rok, takže už "zapadáť". Nie je to tu pre mňa nové. Len študenti, ale na tých si už zvykám ... na tých približne 350

mien! Br!

Ako ste sa dostali k štúdiu pedagogiky, poprípade, kde ste študovali?

ML: Ja som chcel byť učiteľom asi už od prvej triedy základnej školy. Postupom času som svoje rozhodnutie síce menil, no keď som sa na konci strednej školy rozhodoval, čo pôjdem študovať, učiteľstvo bolo prioritou. Asi

sa mi splnil detský sen. Študoval som v RK.

MH: Absolvoval som prijímacie skúšky a bol som prijatý na Prešovskú univerzitu (vtedy ešte UPJŠ).

ZS: K štúdiu pedagogiky som sa dostala už na strednej škole - Stredná pedagogická škola v Turčianskych Tepliciach a akosi prirodzene z toho potom Pedagogická fakulta UK v Bratislave.

BŠ: Som inžinierka chémie, študovala som na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie v Bratislave a popri štúdiu som si spravila doplnkové pedagogické štúdium.

Keď vidíte našich súčasných žiakov, ako by ste ich porovnali so žiakmi za vašich čias?

ML: Domnievam sa, že sa od mojich čias toho až tak mnoho nezmenilo, hoci, dnešní žiaci majú oveľa viac príležitostí, ako sme mali my. Do výchovno-vzdelávacieho procesu sa implementovali moderné technológie a žiaci

majú dostupné obrovské množstvo informácií. No myslím si, že v skutočnej podstate sa nič nezmenilo.

MH: Porovnávať žiakov vtedy a dnes znamená porovnávať dobu, čo nie je celkom jednoduché, pretože obe majú svoje špecifiká, ktoré sa odrážajú v každom indivíduu, žiakov nevynímajúc.

ZS: Sú viac pretechnizovaní :).

Čo pre vás znamená váš predmet?

ML: Všeobecne mám rád cudzie jazyky, nielen angličtinu. Jazyky sú bránou do sveta, pretože nám pomáhajú spoznať svet okolo nás. Vďaka angličtine som mal možnosť spoznať skvelých ľudí z rôznych kútov sveta a dozvedieť sa o ich kultúrach viac. Preto angličtina pre mňa znamená dosť veľa. Dejepis je pre mňa ako puzzle. Keď porozumieme všetkým dejinným udalostiam a pospájame ich do celku, dostaneme obraz dnešného sveta. Je odkazom toho, čo budovali naši predkovia niekoľko generácií pred nami. Aby sme mohli hlbšie vnímať prítomnosť, mali by sme poznať i našu minulosť.

MH: Sú úprimný, v poslednej dobe hlavne živobytie.

ZS: Milujem francúzštinu!

BŠ: No, chémiu milujem a k biológii mám taktiež vrelý vzťah. Z oboch som maturovala, chémiu potom aj študovala.

Je niečo, čo nemáte radi, ak študenti robia? Alebo naopak, niečo, čo sa vám páči?

ML: Mám rád a veľmi si cením, ak sú žiaci úprimní. Nemám rád, keď niekto klame, nemám rád, keď študenti nechcú používať to najzákladnejšie: ich vlastný rozum, nad informáciami nerozmýšľajú a učia sa veci iba naspamäť. To nie je zmyslom učenia sa. Mám rád študentov, ktorí sa neboja zapojiť do diskusie, vedia prejaviť svoj názor, vedia byť kritickí, no zároveň kritiku aj prijímať.

MH: Samozrejme, ako každý. Nemám rád

podvod, aj keď pochopiteľne, nie som neoklamateľný. Nie preto, že som učiteľ, ale nikto nie je rád podvádzaný, a to by si mali uvedomiť aj študenti, pretože nie je ťažké sa do pozície oklamaneho vcítiť. Páči sa mi, keď spolupracujú a neboja sa robiť chyby (kto ich nerobí?), ale zároveň sa snažia pracovať na ich odstra-

ňovaní, a tak sa posúvajú dopredu. Myslím si, že v tejto oblasti nemám čo nové povedať - to sa asi páči každému učiteľovi.

ZS: Nemám rada, keď sú pasívni, z toho teda vyplýva, že mám rada, keď sú aktívni a zvedaví.

BŠ: Asi ako každý učiteľ, nemám rada, keď študenti podvádžajú. Veľmi sa páči, keď sú priateľskí a pomáhajú mi pri výklade, a keď sa môžeme na niečom zasmiať.

Ktorú superschopnosť by ste si vybrali a prečo?

ML: Chcel by som byť ako Peter Petrelli a lietať. Ušetril by som čas strávený v dopravných zápchach.

MH: Žiadnu.

ZS: Chcela by som vedieť, čo si ľudia myslia.

BŠ: Superschopnosť? A načo? Musia nám stačiť tie naše.

Myslíte si, že je lepšie, ak je učiteľ prísny alebo priateľský?

ML: Osobne som presvedčený, že medzi učiteľom a žiakom by mal fungovať vzťah založený na dôvere. Aj v prípade priateľského učiteľa existujú isté pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať. Počas môjho štúdia na vysokej škole som mal možnosť zistiť, ako funguje ozajstný priateľský vzťah učiteľov a žiakov. Tieto vzťahy boli však založené na mimoriadnom rešpekte a úcte. Práve takýto vzťah mi nedovolil, aby som prišiel na skúšku nenaucený. Jednoducho by som sa hanbil...

MH: To záleží od konkrétneho učiteľa a konkrétneho žiaka. Prísnosť, ale nie terorizmus a šikana; priateľkosť, ale nie benevolencia a zanedbávanie,

patričný odstup, ale nie ľadový chlad a predovšetkým vzájomný rešpekt.

ZS: Spojenie oboch - priateľsky prísny.

BŠ: Byť veľmi priateľskou sa mi vypomstilo ... Už nie som taká otvorená, dávam si pozor na to, čo pred študentmi poviem. Ale najlepšia je zlatá stredná cesta.

Počúvate pri práci hudbu, a ak áno, ovplyvňuje to nejakým spôsobom vašu prácu?

ML: Zvyčajne pop / pop rock. Napr. One Republic, Muse, Coldplay, 30sTM, Tim McMorris.... pri behaní Majka Spirita...

MH: Nie.

ZS: Hudbu počúvam hlavne pri šoférovaní a upratovaní. Upratovanie mi potom ide určite

lepšie. Hudbu počúvam podľa nálady - niekedy si vystačím s komerčným rádiom, inokedy počúvam obľúbencov: Lara Fabiam, Alicia Keys, Sting...

BŠ: Doma mám takmer vždy zapnuté rádio alebo CD, niečo, čo musí byť "v pozadí". Páči sa mi veľa hudobných žánrov.

Čo bolo na poslednej fotke, ktorú ste odfotili?

ML: Ja a môj kamarát (reunion) .

MH: Môj byt, prerábam .

ZS: Muchotrávka červená .

BŠ: Fotím rada, ale nemám moc čas. Tuším, že naposledy to boli moje deti alebo manžel, pri športe.

Byť novým učiteľom je iste náročné. Zahŕňa to obzvlášť dôkladnejšiu prípravu počas prázdnin. Stravili ste prázdniny poctivou prípravou, alebo ste zväčša oddychovali?

ML: Leto som strávil väčšinou učením na štátnu skúšku, ktorú som absolvoval 28. augusta. Počas leta nebolo vôbec isté, či do školy nastúpim alebo nie, nakoľko všetko záležalo od výsledku štátnice. Moja príprava teda prebieha zo dňa na deň a cez víkendy, čo je momentálne dosť náročné.

MH: Prázdniny sú na oddych aj pre žiakov, aj pre učiteľov.

ZS: Trošku som sa pripravovala, ale nepreháňala som to, veď boli prázdniny.

Stalo sa vám dosiaľ v našej škole niečo zábavné?

ML: Zábavné a úsmevné situácie sa mi stávajú v našej škole asi každý deň. Minule som napríklad nevedel nájsť učebňu 2.16...

MH: Možno je to ťažko uveriteľné, ale fakt každý deň niečo. Až je toho toľko, že to pomaly splýva...

ZS: Každý deň sa stane niečo zábavné, mám totiž zábavných študentov v skupinách.

BŠ: Za tých pár rokov toho bolo. Študenti vedia byť kreatívni.

Bez ktorej veci si nemôžete predstaviť vyučovanie a vždy ju nosíte so sebou? Prečo?

ML: Bez fixky. Nemohol by som potom písať na tabuľu.

MH: Hodinky by mi fakt chýbali, keďže tu nezvoní.

ZS: Hlavu - snažím sa ju nezabúdať. A prečo? Pretože zatiaľ sa môžem na ňu spoľahnúť.

BŠ: Hodinky. Nezvoní tu. Pero. Musím písať. Fixky. Píšem. A veľa.

Z čoho máte najväčší strach?

ML: Sám neviem. Doteraz som sa naučil, že vždy je potrebné strach prekonať, pretože ak ho prekonáme, môžeme sa dostať na miesta a zažiť také veci, o ktorých sa nám ani predtým nesnívalo.

MH: To naozaj závisí od konkrétnej situácie, niekedy aj predbehnúť autom opitého cyklistu...

ZS: Z vážnych chorôb v rodine a u priateľov.

BŠ: Choroba, smrť blízkeho, beznádej...

Čo vám vie vyčariť úsmev na tvári?

ML: Mnoho vecí, napríklad pozitívne naladení ľudia okolo mňa.

MH: Viac vecí, ale keďže sa bavíme o škole, tak určite dobré výsledky mojich študentov.

ZS: Úplne obyčajné veci: slnko a hlavne úvahy a hlášky mojich detí.

BŠ: Dobrá nálada, dobrý vtip, niečo milé alebo zábavné.

A otázka na záver: čo je najlepšia rada, akú ste kedy dostali?

ML: Všetko je v твоjich rukách.

MH: No, tých bolo tiež požehnane, mohol by som povedať, že takmer každý deň sa radím.

ZS: Dostala som ich veľa a snažím sa na ne nezabúdať.

BŠ: Buď sama sebou. Podstatné je, či sa dobrými radami, ktoré dostaneme, aj naozaj chceme riadiť. A o to sa snažím.

CLUBS AT GBAS

High school is often considered as the most beautiful time in our lives. It may sound quite unbelievable. You know, the life of a student can be really stressful, that's true. And because of that, we all seek an opportunity to relax. Some of us prefer to have a rest with a good book, others like to play football. But what most of us have in common is the passion to share their hobbies with others. This is the purpose of clubs. At GBAS the variety of clubs is especially rich. Let's go through them together.

Are you a sporty person?

Volleyball – is undoubtedly one of the most popular sports in our school. Every year you can participate in the Christmas school tournament or enjoy it as a part of the audience. If you want to improve your skills, feel free to join the trainings which take place each week in the zero lessons.

Perhaps volleyball isn't your cup of tea? Maybe you can find your way to **Basketball**, **Floorball**, **Climbing** or **Badminton club**.

Feeling like a creative soul?

Creative Writing - In our creative writing club you can find a lot of talented children

with a special ability to combine words, so that they make perfect sense. Would you like to be one of them? If you like to express yourself by putting your thoughts on a sheet of

paper, this is the perfect place for you. And remember – there is no limit for fantasy.

If you don't feel like a writer, but still your head is full of new ideas, there are several others clubs such as *Creative club*, *Movie club*, *Dreams and Teams* etc. You will find the one that suits you. I am sure.

Not enough of school?

There are a few students who for some reason never hesitate to take an additional lesson. It doesn't really matter whether the subject is your favourite or one that you are not so keen on; our teachers are here to help you. You can choose for example from *English club* (which is for every year), *Club of German language*, *Cosmonautic* etc.

As you can see, you have plenty of possibilities. Clubs are the perfect opportunity to find new friends and refresh yourself before you sink back into school life.

JANA UHRINOVÁ

17 VECÍ, BEZ KTORÝCH NEMÔŽE ŽIŤ

Usmievavá tanečníčka zbierajúca jedno recitačné ocenenie za druhým, shopholička, ktorej učaroval Instagram, ale aj najstaršia sestra štyroch bratov. Tretiačka Klára Deketová oslávila 16. augusta 17 rokov a Karisu prezradila 17 vecí, bez ktorých nemôže žiť!

1. **Moja rodina.** Nie nadarmo sa hovorí: „Všade dobre, doma najlepšie“. Aj napriek tomu, že ma doma väčšinou čaká vreskot, piskot, prípadne nejaká tá guľka do hlavy z hračkárskych pištolí mojich štyroch mladších bratov, teším sa tam už od ranného odchodu.

2. **Kamaráti.** Či už tí z GBAS-u, alebo aj spriaznené duše zo „všelikadiaľ-ina-kadiaľ“, neviem si bez nich predstaviť život. Vďaka mojej usmievavej povahe mám kamarátov veľa, ale viem, že za veľa aj stoja.

3. **Tanec.** Tancujem už od svojich šiestich rokov a po každom jednom roku, čo pribúda, viem, že mi tanec uchvacuje srdce stále viac a viac. Je odreagovaním sa aťi vstupenkou do úplne inej dimenzie. Scénické tance a balet už možno nie sú také populárne, ako boli kedysi, ale o to viac čara a tajomstiev ponúkajú.

4. **Knihy.** Vďaka nim dostávam iný pohľad na život a na svet. S knižnými postavami som sa narodila, žila a zomrela už veľa krát, no stále nemám dosť. Sú večným a lojálnym priateľom, ktorý má na mňa vždy čas.

5. **Recitácia.** Svet úspechov v recitačných súťažiach som prvýkrát dosiahla pomocou diela od Gabriely Futovej „Dokonalá Klára“. Doteraz si pamätám prvé slová: „Volám sa Klára a som dokonalá“. No uznajte, museli ma nechať vyhrať. Od tejto skúsenosti sa snažím zúčastňovať každej súťaže a urobiť tak zo školskej záležitosti životný koníček, ktorý sa stal nevyhnutým priam tak, ako dýchanie.

6. **História.** Popravde, stále si myslím, že som sa narodila do zlého storočia. Vďaka mojej záľube v knihách a romantickej duši si často predstavujem samú seba ako krásnu a pôvabnú princeznú žijúcu v rozprávkovom hrade. Veru nie, nepreháňam. Aj preto má história i dejepis moju plnú pozornosť a verím, že aj miesto v budúcnosti.

7. **Angličtina.** Je ďalšou z vecí, ktoré ma uchvátili a boli dôvodom pre príchod na túto školu. Because everything sounds better in English.

8. **GBAS.** Toľkokrát preklínaný a stále milovaný. Žiadny priateľ, ale táto škola, ktorá si svojim kúzlom a priateľským prístupom podmaní každého prváka a prinúti vyroniť slzu odchádzajúceho piataka.

9. **Móda.** Poznáte to aj vy? Premávanie sa a skúšanie si obsahu takmer celej skrine pokojne aj niekoľko hodín. Áno, som nadšeným otrokom fashion priemyslu.

10. **Nechty.** Sú mojou pýchou, preto-

že som mala dlhé roky nechty ohryzené až priam do krvi. Po víťazstve nad týmto mojím zlovykom mi nechty začali rásť ako z vody do dlhokánskych veľkostí. Taká som, z extrémneho do extrémneho.

11. **Cestovanie.** Mojmim snom je vidieť celý svet. Spoznať kultúry a toľko ľudí, koľko sa len bude dať. Držte palce, nech vám o tom potom môžem povedať.

12. **Kaviarne a káva.** Ráno, na obed, večer - nepohrdnem. A čo sa týka kaviarní, musíme všetci uznať, že káva predsa len chutí lepšie, keď sedíme v príjemnom prostredí.

13. **Spánok.** Jeho potrebu som si naplno uvedomila až po pár týždňoch na strednej škole, kde sa naozaj nikdy nespí. Veď každý z nás sa raz musel spánku vzdať, aby mohol jednotky z testov dostávať.

14. **„Selfička“.** Už uvedené stotožnenie s identitou princeznej ma núti dokumentovať môj každodenný výzor. Táto závislosť prerástla do takých rozmerov, že som dostala na narodeniny selfie stick. Každopádne ďakujem, zide sa.

15. **Instagram.** Ako veľa z nás, aj ja som podľahla čaru sociálnych sietí, hlavne Instagramu. Takisto sa z neho vyklulo parádne úložisko mojich početných fotiek či zdroj inšpirácie každého druhu.

16. **Kvety.** Ak si ma skutočne chcete získať, kvetom to určite dokážete. Živé, rezané, umelé, kreslené, mám ich všade. Áno, aj na Instagrame.

17. **Viera.** Ako poslednú vec chcem spomenúť vieru, avšak nedajte sa pomýliť, rozhodne nemá posledné miesto v mojom živote. Moja kresťanská vieru mi je oporou, no hlavne mi ponúka spoločnosť a prijatie v podobe spoločenstva priateľov a toho verne známeho pocitu, že tam hore naozaj niekto je.

Spracovala **MICHAELA HANUŠIAKOVÁ**

4 YOUTUBE CHANNELS TO GO TO FOR LEARNING STUFF

It is invariable that we all sometimes fail to understand what the teacher is explaining. You either black out during the most important moment of the lecture or you just don't understand the teacher's explanation. And in case instances like these occur, you can always go to YouTube to watch videos of other people explaining the topic in a way that you can comprehend. And because there is so many channels that you can choose from, I have found 4 channels that you should definitely check out.

Grammar
FUTURE
or
PRESENT
CONTINUOUS?

engVid

engVid is a channel focusing on explaining English language. It can be particularly helpful for people who already are pretty fluent in English but want to sharpen up their grammar. engVid actually consists of 11 channels which are run by English teachers, so you can pick whichever person explains your desired topic the best or you like the most. Every video goes to the depth and after watching their videos, you are bound to understand everything you didn't quite comprehend before.

innovative LANGUAGE.COM

Innovative Language Learning

Yet another language learning channel, Innovative Language Learning's content also covers languages other than English. In fact you can choose from over 30 languages including Japanese, Korean, Chinese, Dutch, Hebrew, Norwegian and many more in case you are interested. Like engVid, Innovative Language Learning consists of multiple channels each of which specializes in one language and is run by a native speaker of the language. Videos on these channels are very useful when learning a language, for example they make videos about must-know phrases of the language or about interesting vocabulary specializing on certain topic or listening comprehension. They also have free app called Innovative Language 101 so if you are interested, you can check that out as well.

Khan Academy

This channel may be popular among you. Khan Academy is a non-profit organization created by a Harvard graduate Salman Khan which makes videos focusing on pretty much

everything including Mathematics, Physics, History, Chemistry and even Cryptography. The topics are explained simply enough and are so engaging, you won't even notice they are usually 10 minutes long. What is more popular than its YouTube channel, is the Khan Academy web-site which is used by several schools around the world. In this web-site you can find, together with the videos, also exercises at the end of each unit which serve to test whether you truly understand what you were just shown. With supporters like Bill Gates and Google, the success and effect of Khan Academy is indisputable.

Crash Course

Most of the people reading this article have heard of Crash Course, or have seen at least one video they made. Started by Hank Green and John Green (yes, the John Green), Crash Course touches on any topic ranging from History to Science to Psychology to Politics

to Literature to Economics. They have even made series of videos on Intellectual Property. Their content manages to be in-depth and entertaining at the same time and though at first the channel was hosted only by Hank

and John Green, new series like Astronomy and Economics are hosted by new hosts who are professionals in the area, so you can always count on reliable information.

RADOVAN STOLÁRIK

ZNÁMI NEZNÁMI

Chalúпка, Figuli, Kollár. Každý ich poznáme, a predsa nie tak úplne. Kto je trojica týchto mladých ľudí, ktorých môžeme stretávať každý deň na chodbách GBAS-u? Sú takí ako my, a predsa niečím výnimoční - svojimi menami. Každý nejaké máme, avšak aké to je, keď sa o svoje meno musia niektorí deliť so známymi ľuďmi? Oplyvní ich to nejako? Aké majú názory na svojich menovcov? A kto teda sú Samko Chalupka, Filip Figuli a Samko Kollár? Tu máte možnosť spoznať ich bližšie...

Zažili ste niekedy situáciu, ktorá by sa vám bez známeho priezviska nestala?

školou, postavili nás na pódium a mali sme povedať svoje mená. No a keď som prišiel na radu ja, všetci sa začali smiať. Alebo raz sme mali prednášku s nejakým spisovateľom, ktorý len čo zistil, ako sa volám, začal sa mi viac prihovárať.

S.Kollár: Nič hodné spomenutia... klasické vtípky ako 'aká rodina si Borisovi/Jánovi Kollárovi' tu boli vždy, keď som sa zoznámil s niekým novým. Ale aspoň som vždy mal niečo, o čom som sa s novými ľuďmi mohol hneď rozprávať.

F.Figuli: Myslím si, že nič zvláštne sa mi vďaka tomu nestalo, ale ľudia si ma skôr zapamätajú.

S.Chalúпка: Keď sme na nejakom podujatí a musím sa predstaviť, je to celkom sranda. Raz sme boli prevziať cenu ešte so starou

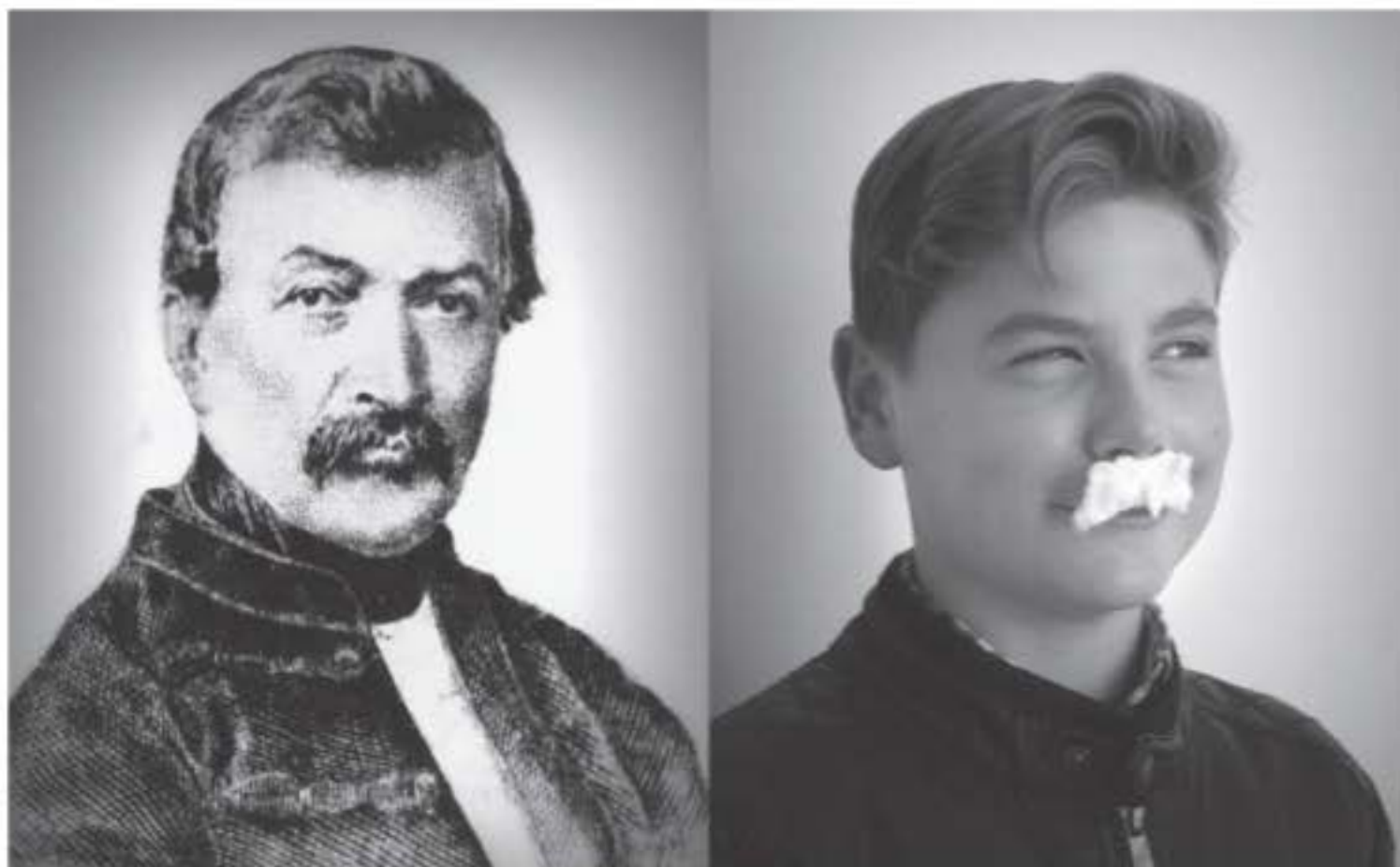
Patríte medzi poctivých študentov, ktorí si prečítali povinnú literatúru? Alebo aspoň tú od vašich menovcov?

S.Ch.: Áno, určite. Páči sa mi jeho štýl písania.

S.K.: Diela z povinnej literatúry som čítal

Kollárovu tvorbu by pre mňa bolo nemožné. Možno v inom odvetví.

F.F.: Zatiaľ sa pre nič také nechystám, ale člo-

podľa toho, čo bolo vnútri, nie podľa mena na obálke. Hrubú predstavu o Kollárovej Slávy dcére som si urobil, presne preto som si ju neprečítal. Hádajte, čo som dostal na maturite.

F.F.: Rozhodne nepatrím medzi tých poctivých, ale mám to šťastie, že moja menovkyňa písala úžasnú literatúru, ktorá za ten čas strávený čítaním stojí.

Vaši menovci boli veľmi významní ľudia vo viacerých oblastiach. Chceli by ste ich nasledovať? Popríklad myslíte si, že by sme sa raz mohli učiť o Samkovi Chalúpkovi prvom a druhom a či budeme musieť rozlišovať dvoch Kollárov či Figuli?

S.Ch.: (smiech) Dúfam, že áno.

S.K.: Možno toto si vpravil Boris, keď robil to tretie (ha-ha). Ale nie. Prekonať Jánovu

vek nikdy nevie a veľa úžasných spisovateľov začalo svoju kariéru až v staršom veku. Ak áno, tak to nebude vo veľmi blízkej dobe.

Čomu by ste sa chceli venovať, keď doštudujete?

S.Ch.: Vôbec ešte netuším, ale mohlo by to byť niečo s písaním. Baví ma to, hlavne krátke poviedky.

S.K.: Chcem si s priateľmi založiť kaviareň a papiernictvo. Oproti GBAS-u.

F.F.: Táto otázka mi neraz príde na rozum, ale, žiaľ, zatiaľ neviem odpovedať.

Predpokladám, že každý z vás má nejaké koničky. Čo vás v živote naplňuje alebo robí šťastnými?

S.C.: Asi najviac ma baví hrať futbal.

S.K.: Najviac ma teší, keď viem, že sú na mňa moji rodičia hrdí. Nielen študijnými výsledkami, ale celkovo v živote. Na druhom mieste v tesnom závесе ma robí šťastným klobásová pizza (koniček mám - papám ako drak).

F.F.: Som flexibilný človek, a preto hobby je u mňa veľmi relatívny pojem. Momentálne žijem športom.

Túžili ste mať niekedy iné meno? Pokojne aj úplne šialené, aké si deti rady vymýšľajú?

S.Ch.: Chvilu, keď som bol malý, som chcel byť Ľubomír.

S.K.: Nie? Nevie, nikdy som nepremýšľal nad tým, že by som mohol mať lepšie meno, ako mám.

F.F.: Myslím si, že som rozhodnutie mojich rodičov nikdy nelutoval. Tak či tak ma väčšina ľudí volá skôr priezviskom. Niekedy ma až zaskočí, keď ma niekto osloví menom.

Keby ste si mohli teraz niečo želať, úplne čokoľvek, čo by to bolo?

S.Ch.: Vedieť lietať!

S.K.: Pokoj v duši. A dva milióny.

F.F.: Želám si, aby GBAS ostal GBAS-om, aby ste všetci ostali takými super ľuďmi, akými ste, a nech tých posledných pár rokov, čo mi tu ostáva, prežijeme s radosťou a kopou nových zážitkov.

A keby ste mali možnosť stretnúť sa so svojimi menovcami, čo by ste sa ich spýtali?

S.Ch.: Asi ako mu napadli tie básne, čo ho

motivovalo písať a ako to, že sa nebál toho režimu.

S.K.: Jána Kollára by som sa opýtal, že o čom tá Slávy dcéra skutočne bola, dopekla. A Borisa neviem...asi o almužnu by som popýtal.

F.F.: O našich menovcoch sa dá vďaka internetu veľa zistiť. Asi by ma zaujímali nejaké pikošky z ich života, ktoré nám už navždy ostanú skryté.

DAŠA NOVYSEDLÁKOVÁ
MÁRIA TISOŇOVÁ

A ČO ĎALEJ ?

Vysoké školy v zahraničí sú lákadlom pre tisícky z nás - študentov. Ponúkajú nielen vedomosti, ale aj nové skúsenosti či osamostatnenie sa. Toto sú len niektoré benefity, ktoré štúdium v zahraničí ponúka. Avšak náklady na školu a život nás vedia mnohokrát odradiť. Otázka, ktorú si kladie väčšina študentov, znie: Aké vysoké sú náklady v zahraničí v porovnaní s nákladmi na Slovensku? Práve pre týchto z vás sme sa rozhodli urobiť „risrdž“ o nákladoch na štúdium v niektorých krajinách.

V Dánsku je štúdium na štátnych vysokých školách zadarmo (pre členov EÚ). Ďalšia výhoda je, že môžete absolvovať kurz danciny zdarma. Životné náklady sa pohybujú okolo 750 eur mesačne. Vysoké školy ponúkajú svojim študentom svoje vlastné kultúrne predstavenia a akcie (študentské kino, športové aktivity...). Taktiež vo väčších mestách môžeme nájsť študentské kaviarne či reštaurácie. Jedna z dobrých správ je, že národná knižnica je úplne zdarma. Nie je vôbec zložité nájsť si v Dánsku brigádu, ktorej mzda sa pohybuje okolo 13 eur/hod. A dokonca, ak robíte 10-12 hodín týždenne, môžete požiadať o študentský grant vo výške cca 775 eur mesačne!

V Anglicku nie sú výdavky na štúdium také nízke ako v Dánsku, hoci to stále nie je až také tragické. Existuje tam takzvaná „študentská pôžička“, ktorej sa netreba báť, pretože študent ju musí splácať až po ukončení štúdia a iba ak jeho ročný plat presahuje 15 000 libier, čo je v prepočte vyše 1700 eur mesačne. Túto pôžičku si študent môže zobrať aj na celé životné náklady. Taktiež môžete dostať prospeschové stipendium. V Škótsku je štúdium pre občanov EÚ zdarma, V Írsku taktiež, avšak uchádzač musí uhradiť registračný poplatok vo výške 900 eur.

Čo sa Českej republiky týka, štúdium sa veľ-

mi neliší od toho na Slovensku, no na rozdiel od slovenských škôl české majú celosvetovú prestíž či lepšie vybavenie. Znalosť českého jazyka nie je vôbec nutná, slovenskí študenti môžu písať práce aj odpovedať v slovenčine. Náklady sa odhadujú minimálne na 8163 CZK mesačne. Taktiež ponúkajú širokú škálu štípenidií (prospeschových až po ubytovacie).

Na Slovensku sa náklady na štúdium líšia, priemerné sa pohybujú okolo 1584 eur ročne. S istotou môžeme povedať, že náklady sú minimálne o 500 eur nižšie ako v Českej republike.

Výdavky za hranicami sa síce líšia od tých u nás, avšak nie je ťažké užiť sa aj bez pomoci blízkych. Mohli by sme povedať, že v krajinách, v ktorých je štúdium zadarmo (Dán-

ske), je jednoduchšie „študentsky“ vyžiť, ako vyžiť na Slovensku.

No a keďže so začiatkom školského roka prišiel aj čas Karisu, my vám aj tento rok budeme v pravidelnej rubrike prinášať informácie o vysokých školách od priameho zdroja, našich absolventov. V prvom čísle nám predstavil svoju univerzitu Marek Križka.

King's College London

King's, ako najcentrálnejšia londýnska univerzita a jedna z najstarších v Anglicku vôbec, patrí medzi top 20 svetových univerzít*. Samostatne by som vyzdvihol fakulty medicíny, farmácie, vojnových štúdií a práva, ktoré v každom ohľade patria medzi svetovú špičku. Život v absolútnom srdci Londýna prináša okrem samotného štúdia aj skvelé príležitosti na získavanie stáží a kontaktov, ktoré nenájdete v žiadnom inom európskom meste. V blízkosti právnickej fakulty sa okrem Westminsteru nachádza aj finančné centrum City a právnické a justičné centrum Londýna.

Osobne na King's College oceňujem rozmanitosť ľudí a aktivít, do ktorých sa môžete ako študent zapojiť. Spoznal som ľudí z celého sveta, vytvoril si kamarátstva s Čiňanmi, Švajčiarimi či Somálčanmi. Na škole sú záujmové skupiny od krúžku amatérskych archeológov až po fanúšikov Star Wars či poloprofesionálny klub metlobalu, takže sa vo svojej „úchylke“ nájde naozaj každý. Okrem vlastných „vyučovacích“ prednášok sa na škole odohráva veľké množstvo zaujímavých konferencií a podujatí, na ktoré som chodil aj niekoľkokrát do týždňa.

Tak ako aj Kubo písal o Edine, aj na King's sú najprínosnejšie tutoriály. V hrstke študentov, ktorých nie je nikdy viac ako 8, sa každý týždeň ponoríte do diskusie o danej problematike, ktorú práve preberáte. Na jednej strane som sa musel seriózne na každý tutoriál pripravovať, na strane druhej som mal ale možnosť tráviť čas s najlepšimi odborníkmi daných predmetov. Napríklad na trestnom práve som mal za svojho tútora Lorda Phillipsa, ktorý je zároveň bývalým

najvyšším sudcom Anglicka a Walesu.

Život v Londýne si svoje neobmedzené možnosti však nechá štedro zaplatiť. Nebudem sa ani tváriť, že je Londýn lacný, pretože nie je. Najst' tu popri škole prácu je však najľahšie z celého Anglicka a na ponuky štipendií z univerzít alebo inštitúcií na Slovensku by som tiež nezabúdala.

Či sa oplatí študovať na skvelejšej škole ako je King's, v skvelom meste ako je Londýn? Určite ÁNO!

Názov univerzity: King's College London

Podmienky prijatia: Anglické testy (TOEFL, IELTS, CAE), Personal statement, Recommendation, UCAS application, Maturity na väčšinu odborov 1111-1112, na právo a medicínu aj prijímacie testy.

Kolko ma to bude stáť: Školné je 9000€ (ktoré si však 90+% študentov hradí cez Student Finance England), ubytovanie 350-700€ / mesiac, doprava 0-80€ / mesiac, strava a ostatné výdavky 150- 250€ / mesiac.

Univerzita Karlova v Prahe

Univerzita Karlova patrí k najstarším univerzitám na svete. V súčasnosti sa skladá zo 17 fakúlt, väčšina ktorých sídli v Prahe. Od študentov sa nevyžadujú žiadne poplatky za školné. V Českej republike je možné požiadať aj o ubytovacie štipendium, ak študent nemá miesto trvalého pobytu v rovnakom okrese ako univerzita.

Názov univerzity: Univerzita Karlova v Prahe

Podmienky prijatia: Všeobecné študijné predpoklady (OSP), ústne a písomné prijímacie skúšky

Kolko ma to bude stáť: Školné je bezplatné, ubytovanie (na internáte, bez štipendia) 3000-4500 Kč / mesiac, strava a ostatné výdavky 2500- 3000 Kč/ mesiac

Fakulty: Katolícka teologická fakulta, Evanjelická teologická fakulta, Husitská teologická fakulta, Právnická fakulta, 1. lekárska fakulta, 2. lekárska fakulta, 3. lekárska fakulta,

sk.wikipedia.org

Lekárska fakulta v Plzni, Lekárska fakulta v Hradci Králové, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Filozofická fakulta, Fakulta sociálnych vied, Fakulta humanitných štúdií, Pedagogická fakulta, Fakulta telesnej výchovy a športu, Prírodovedecká fakulta, Matematicko-fyzikálna fakulta

*QS Universities Rankings

RACHEAL TEMITOPÉ IJISESAN PERRYOVÁ
VLADIMÍR PEKAR, ERIKA LAŠŠÁKOVÁ
SOŇA LUKÁČOVÁ

“I WORKED FAR AWAY FROM HOME IN SUMMER”

Have you ever thought about having a summer job abroad? I think every single person who is reading this article, actually has dreamed about it at least once. It must be so much fun right? Is it really true though? Three girls Silvia, Marika and Lucia from fifth year had a chance to experience it for real and they were more than willing to share their experiences with you guys.

Where did you spend your summer?

S.K.: I spent my summer in Cambridge, a gorgeous city just couple of miles north-east of London, also known for its university which is regarded to be one of the best in the world.

M.T.: I was working in town called Dietingen, South Germany. It was a small town which was about 25 minutes afar from Switzerland, and about 10km from France.

L.J.: In New York.

Why did you decide for having a summer

job abroad?

S.K.: I was in UK last summer, working firstly as an AuPair and when I skipped to elderly care, the family I lived with kind of 'unofficially adopted' me. We kept in touch after I left and while I was deciding where to go this summer, they offered me going back to Cambridge and living with them again. Of course I didn't hesitate for the slightest moment, they are my family after all. In addition they allowed me to bring a friend, all for free. What else could I wish for?

M.T.: The answer is very simple. I knew I will need money this school year, so that is the reason why.

L.J.: Basically, it is better choice and it brings more benefits as a better payment, for example.

How did you get this job?

S.K.: I believe that before I tell you how I got that job, you need to know what my job actually was. Well, all in all I had three jobs during the two months. Not simultaneously, don't worry. My most enjoyable job was in a local pub called Carpenters Arms where I'd been working as a waitress all the summer. A daughter of my grandparents (my adoptive aunt) got it for me, as her friend worked as a manager there. However I worked there on my own and my friend started to be a bit bored, so I found us a job in a hotel as room attendants. I left that one after two or three weeks, to be a professional sweetcorn seller. Cup

corn, to be precise. I liked that one too. I had a great boss from Pakistan and I remained there for the rest of the summer. I ate sweetcorn and drank a slush puppy. Or whatever you do with a partially melted and flavoured ice. However, as it wasn't a hard work, sometimes I got bored when I was left alone for half an hour with no customers. The stall was located in a shopping mall, so at least I

got to smile at the passer-byes and chat to cleaners and regulars.

M.T.: The thing is that I was actually looking for a job in Denmark, Norway etc. I wanted

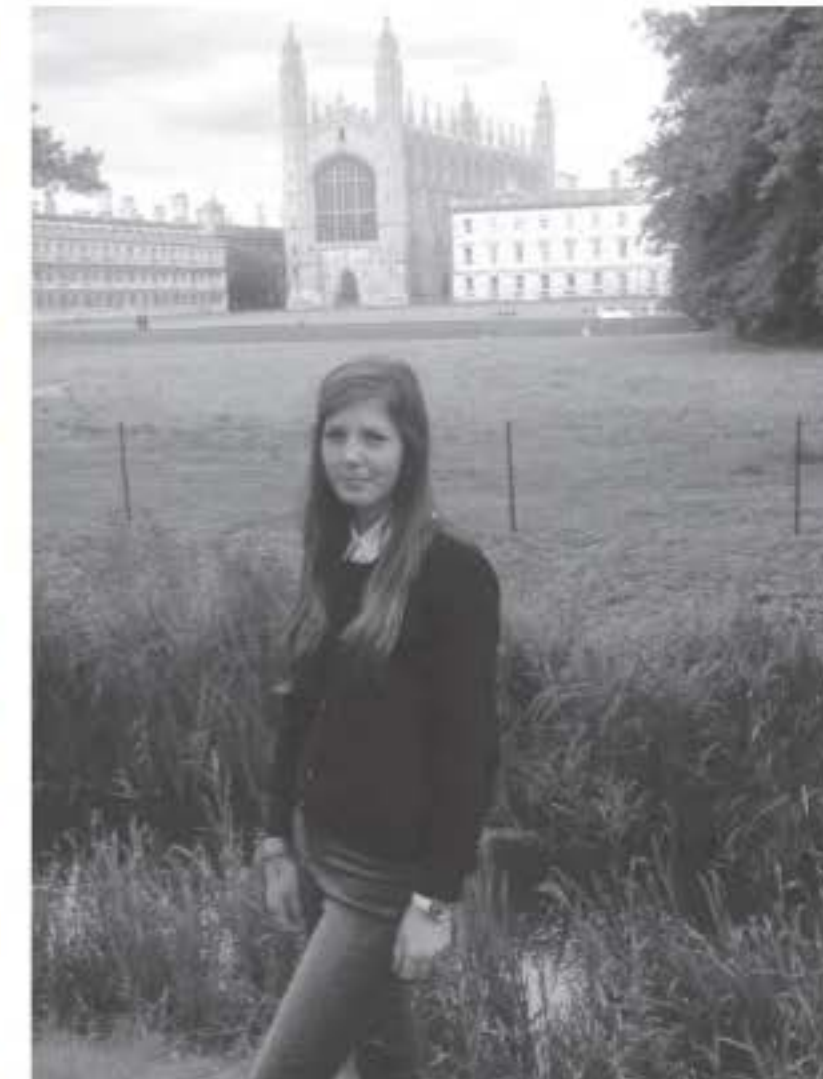

to go with one of my friends, but we could not find anything. After hard times of giving up, another friend told me that she found a job in Germany, and she is unable to go, so I took that job instead of her right away.

L.J.: It was quite a funny story, indeed. I was about to work in Italy, Sicily. The thing is that the day before my flight there the boss called me and told me: "Sorry, it is cancelled." I had nothing to do about that just to sit down and think about another options. There was no way to find a new summer job at the beginning of the summer. However, my dad has been working in New York since I was a little girl, so we decided to visit him. Three days after my arrival to the "big apple", when I finally came to terms with a fact I would not have any summer job, daddy smiled at me with six beautiful words: "I found a job for you." So that is how I got this job.

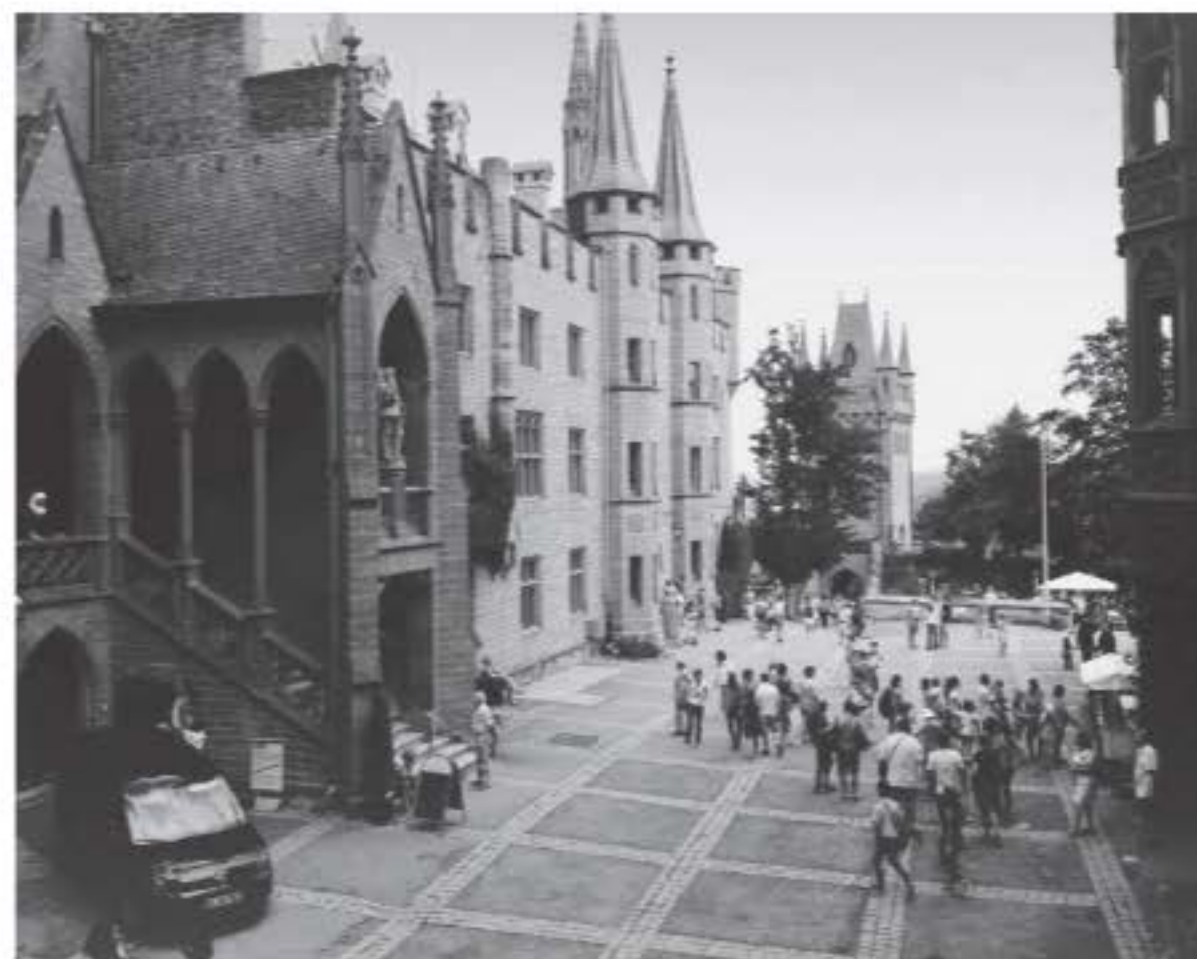
What were the requirements for getting this job?

S.K.: I am going to concentrate on my wait-

ress job now. Basically, for a job like this one, you don't have to have high academic grades or knowledge of all the states on the South America continent. After all, many UK residents don't know what states are there on the Balkan Peninsula or where Slovakia is. You just need to be handy. You don't go for a job interview, you go for a trial shift. In the busiest evening of all, Friday one. If you prove yourself skilful and not lame, you are in!

M.T.: You just can't be scared of dogs, cats etc. You should definitely have some cleaning skills, speak English/

German and you better do not be lazy.

L.J.: To have the best father ever :)

How was it? How did you like it?

S.K.: Absolutely fabulous! Well, I am not saying I didn't have problems at the beginning. On my trial shift, the very first customer asked me whether he can get 'a pint of Peroni' (Peroni is an Italian lager) and I came to the bar, totally confused, asking for one pepperoni (British accent got me). Fortunately, my colleague was clever enough and understood what pepperoni in human speech means. I didn't know the beers or wines we served there, not even the soft drinks or how British money actually look like. Not to mention all the gins, whiskeys and other stuff. Or food. But my colleagues were there to help me whenever I needed it. I made a bunch of really good mates there and as I got to meet many people on the regs (meaning on a daily basis, according to my colleague named Sam), I met many Central Europeans including Slovaks and Czechs, who made a nice company during or after my shifts. It was a really enjoyable experience.

M.T.: I thought, it will be very easy. I use to clean whole house during the weekend when I am at home, but here I was cleaning for 7-11 hours every day. And the worst thing is, when you have to clean windows that are actually bigger than you and outside is about 37°C. It was also kind of workout for me. I had some problems with joints in my knees and hands, but in the end I liked it. German people are very nice. They are very kind, talkative. The worst thing that I can mention is that I felt very lonely in Germany.

L.J.: It was more than marvellous. I cannot

even imagine better summer, honestly. It would be a little bit weird if I was not satisfied, wouldn't it?

How long did you stay there? Was it a long time for you or did the time just pass really fast?

S.K.: These two months were the shortest in my life. It always goes like that when you are away from home. You count that days, waiting for your flight home and when it actually comes, you pray for a few more days to spend there. But it really passed fast. I miss Cambridge and all the people every day. I believe I would have stayed there longer if I didn't have to go back to school to sit on Maths and History lessons... However, I can come back anytime I like, they mentioned it in my reference. Haha.

M.T.: I spent in Germany whole summer. Actually, I came home for one night at the

end of July. My boss was from Žilina and he wanted to go home for a week, so he took me with him. As I said earlier, I felt really lonely, so many times I felt horrible. I missed my friends, family, everything. I did not have any friends except one Polish, who was about 50 years old and he wanted to go on a date with me. It was very weird, that is why I did not leave the flat, so I do not meet him. But on the other hand, when you work for about 10 hours a day straight, it goes really fast.

L.J.: 6 weeks. I tried to enjoy every single day, every moment. It passed really fast. If only I had a chance to stay there longer...

Did you earn a good money or you expected more/less?

S.K.: I am quite satisfied with the money I earned. I was paid more than the minimum wage for a person at my age is, got the tips from the customers as well and didn't have to pay the tax. In addition, my living cost were at the zero point, so unless I wanted to go to the cinema or visit London, I didn't

have to spend money on anything. I wasn't working hard either. Sometimes I had mornings, afternoons or even whole days off, so I had time to enjoy my holiday too.

M.T.: I must say that I expected less. Much less. I have earned almost 2 times bigger amount of money. But it is because they told me, that I will work 1 month and I stayed for one more.

L.J.: Yes, I earned a really decent money in comparison with what I would earn, if I stayed in Slovakia.

On the scale from 0 to 10, how satisfied have you been with your summer?

S.K.: If ten is the top one, I would rate it at eleven. Cambridge is my most beloved city. I was happy there indeed. I can't even tell. I wish everybody who once decides

to go abroad will experience something similar like I did. Since my first visit to UK as an individual was not so glorious at the beginning, as some people might know. But it's all part of the learning curve. I wish you all the best

M.T.: Money + being lonely + having lots of time to finally decide what I want to do with my life+ cool trips and experience = 8

L.J.: Infinity!

Would you do it again?

S.K.: Of course I would. I will, actually. Next summer I am supposed to work in the Buckingham palace. I just need to inform and prepare my parents for it. Haha

M.T.: Yes, yes and yes. It was very good experience. I have learnt many new things, not just about cleaning (cleaning is easy), but about myself and new culture and so on.

L.J.: Without any hesitation.

Did you improve your English?

S.K.: Well, I dunno. Im gonna tell u 2moro aha. I am joking. I improved my speaking skills again for a bit and I got to learn many slang terms. Plus I realised how lovely the Englishmen are, when they put 'x x' in almost every message they send you. Or if someone tells you 'bless you' and you hadn't sneeze, don't worry. It means 'you are nice in a way'.

L.J.: I think so. I spoke English most of the time.

Do you take this as a good experience, which you can use later in your life? Why?

S.K.: Undoubtedly, I do. Firstly I've had a great summer and made many good mates

for life. Secondly I finally, at the age of nineteen, have an experience with working as a waitress what can prove handy later when I will be looking for a job to cover my tuition fees at university. I have pretty good references too. Thirdly I've earned a good money but since life is not about the money, it doesn't count. At last but not least, I spent two months in UK, what is my favourite country, eating typical English food, watching typical English programmes and talking to typical Englishmen who have the lovely British accent. So don't make a fuss next time I find Shepherd's pie in my translation for SAJ. I just miss it all. <3 :)

M.T.: This s very good question. And I think so. I think that every situation is useful in life, because it gives us something new every single time. Working in Germany was very big experience for me and I appreciate it, also because of the space, so I could think about my life, decisions, people etc.

L.J.: Yes, I do. This was something completely different. Different people, different cultures, different behaviour and that is what I liked the most. You can be yourself in whatever situation you are found in. Nobody cares. I met a lot of new people with different focus of activities and made new friendships which are the greatest pros for me. From now, I will never be lost in New York :)

Silvia Kočková V.D

Mária Tisoňová V.C

Lucia Jurášková V.A

DENISA SCHLOSSÁROVÁ

POTOMKOVIA BÚROK A BEŠTÍ

PRVÁ ČASŤ - ÚNOS

Nebo síce zahaľovali čierne mraky, predpovedajúc tak silnú búrku, ale trojica ukrytá v lese, pod konármi vysokého smreku, sa nad tým nepozastavovala. Búrky tam boli na dennom poriadku, hlavne tie so silným víchrom a dunivými hromami. Ľudia si na ne dávno zvykli, takže niečo ako „malý lejak“ pre nich nebolo dostatočne dôležité na to, aby prerušovali každodenné činnosti. Chlapec so svetlými vlasmi a oblečením typickým pre syna bojovníka severského kmeňa zrazu vstal, odkašlal si a pozrel na zvyšných dvoch. „Neviem ako vy, ale podľa mňa by sme mohli vyraziť. O pár hodín bude tma, potom neuvidíme ani besnú lišku.“

„No tak, Darren, nepanikár,“ s úplným pokojom sa ozval druhý chlapec. Jasno zelené oči mu kontrastovali s ryšavými vlasmi, ale výrazné severské črty mu značne dodávali na kráse. „Máme času a času.“

Dievča sediace pod stromom im navonok nevenovalo pozornosť, ale v skutočnosti ich pozorne počúvalo. Brúsiac si dýku občas hodilo očkom po Darrenovi a Jorikovi, jej dlhoročných kamarátoch, ktorí sa do seba zvykli kamarátsky pustiť úplne vždy. Hlavne v jej prítomnosti.

„Tebe sa to hovorí...“ zamrmlal si popod nos Darren, ale nikto ho už nevnímal. Astrithr totiž práve vstala, zastrčila si nabrúsenú dýku

do púzdra zaveseného na opasku a s vážnou tvárou sa pozrela na chalanov.

„Poďme na to,“ povedala a nečakajúc na odpoveď si to ráznym krokom namierila do najhlbšej časti lesa.

Darren sa pozrel na ryšavca, ktorý len so zdvihnutým obočím pokrčil ramenami. Po chvíli sa už obaja predierali pomedzi konár-

mi stromov nasledujúc vodkyňu ich malého gangu do epicentra najbližšieho veľkého nebezpečenstva.

Tak ako vždy.

Okolie osvetľovali hrejivé plamene ohňa, plaziace sa z malej vatry do chladného náručia jesennej noci. Mesiac, žiariaci v splne vysoko na oblohe, sa usmieval na dianie na čistinke neďaleko spiacej osady, zatiaľ čo tichú noc prerušovalo húkanie sovy a zurčanie potôčika ukrytého v lese.

V studenej tráve pár metrov od vatry pozor-

rovali hviezdy dve osoby – chlapec a dievča. Ďalší dvaja sedeli na kmeni stromu, ktorý ich tam čakal zakaždým, keď sa rozhodli zájsť na toto miesto. Každú chvíľu sa smiali – užívali si ničím nerušený večer, ktorý im osud nedoprial veľmi často.

„... a potom sa ma spýtal, že prečo sa s ňu nebudem,“ hovorilo dievča opierajúce sa o plece chlapca s ryšavými vlasmi, Jorika, žmúriac do svetla plameňov. „Otec proste nedokáže pochopiť, že sa nemusím baviť s každým. Je tu predsa veľa ľudí, nestihala by som mať za kamaráta každého.“

„Nemyslím si, že to bude len kvôli tomuto,“ nevinne sa do debaty zapojilo druhé dievča, Astrithr. Vysoká tráva a tmavé tienie jej zakrývali tvár, ale napriek tomu všetci vedeli že sa uskrňa. „Ruth, priznaj si to, že ty ju neznášaš?“

„Prečo by som to robila?“ naoko zmätene sa spýtala Ruth. „Veď na mňa iba vyliala kýbel ľadovej vody!“

To sa už nikto nesnažil zakrývať smiech. Praskanie ohňa a veselá vrava takmer dospelých ľudí sa niesli nocou, zatiaľ čo celú scénu sledovalo zopár párov očí navyše. Uvoľnená atmosféra a nedostatočná pozornosť zapríčinili to, pred čím ich vystríhali všetci ľudia z osady, ktorý aspoň tušili, ako často sa štvorica stretávala pod svetom mesiaca a hviezd na opustenej lúke mimo dosahu starostlivých očí a uší rodičov.

Tmavé oči nespozorovaných svedkov stretnutia sa mlčky v spolupráci s tichou gestikuláciou dohadovali na momente prekvapenia. Mali len jednu šancu.

Teraz, alebo nikdy.

Poslednýkrát sa nemo uistili, že myslia na tú istú osobu a naposledy prikývli.

Presne vtedy svetlovlasý chlapec ležiaci v trávě niečo spozoroval. Ale už bolo neskoro. Osmi ľudia, ktorí sa doteraz skrývali medzi stromami, sa rozbehli na lúku a vrhli sa na

nič netušiacu mládež. Šiesti sa vrhli na Darrena, ktorý ako prvý spozoroval nebezpečenstvo, na ryšavé dievča ležiace v trávě a na chlapca sediaceho pri ohni, zatiaľ čo zvyšní dvaja sa zaútočili na prekvapenú hnedovlásku, chytili ju za ruky a vliekli ju do lesa.

Ruth sa v rukách cudzincov zmietala a odmietala sa vzdať napriek tomu, že sa snažila vyhrať vopred prehraný boj. Obaja muži ju držali pevne a očividne mali skúsenosti s podobnými záležitosťami, pretože sa rozhodne nesprávali neisto. Mali presne rozdelené úlohy a súhra a harmónia z nich priam vyžarovali.

„Jorik!“ vrieskala Ruth, zatiaľ čo so sebou metala najviac, ako mohla, aj keď jej to veľmi nepomáhalo. Jorikovi sa konečne podarilo kopnúť muža, ktorý ho dovtedy držal, do píšťaly a donútiť ho tak pustiť ho. Rozbehol sa smerom k zápasiacej trojici, ale nedobehol ďaleko – žena, ktorá pomáhala pri spacificovaní zúrivého Darrena sa totižto rozbehla za ním a skočila naňho, čím ho zvalila na zem. Ruth a jej dvaja únoscovia sa dostali z dosahu zvyšných zápasiacich trojíc, keď zrazu obaja zastali a jeden z nich vytiahol podivne zapáchajúci útržok látky. Ďalší traja neznámi ho napodobnili a takmer v rovnakom momente ich napchali k stále šokovaným tváram štyroch detí.

Stalo sa to postupne. Ako prvá sa na zem zrútila Astrithr, tesne po nej nasledoval Jorik a potom Darren. Ruth sa rozšírili oči od strachu a začala sa zmietať ešte silnejšie, čo jej ale nepomohlo – o pár sekúnd aj ona stratila vedomie a ochabla v rukách cudzincov. Jeden z najsilnejších chlapcov si jej nehybné telo prehodil cez plece a rovnako potichu, ako sa objavili, tak sa aj stratili medzi konármi stromov a v šumení lesa.

A zrazu ostalo v lese ticho.

DENISA LÍŠKOVÁ

INTERESTING USELESS LANGUAGE FACTS

1. There are about 7,000 languages in the world.
2. Approximately one new word is added to the English language every two hours and around 4,000 new words are added to the English dictionary every year.
3. There are 13 ways to spell the 'o' sound in French.
4. The US has no official language.
5. "I am" is the shortest complete sentence in the English language.
6. There are 12 imaginary languages in Lord of The Rings.
7. The pope tweets in 9 languages.
8. In Bengali cows don't moo, they say 'hamba'.
9. In Albanian pigs don't oink, they go 'hunk hunk'.
10. In Vietnamese sheep don't baa, they go 'be-hehehe'.
11. 'Buffalo buffalo Buffalo buffalo buffalo buffalo Buffalo buffalo' is a grammatically correct sentence - as 'buffalo' can mean the large animal, the city in New York and also a verb - 'to bully'.
12. The book Pinocchio is available in the most languages ... after the Bible, of course.
13. You can find Latin on cash machines in Vatican City.
14. Somalia is the only African country in which the entire population speaks the same language, Somali.
15. 12% of all languages on Earth (830) are spoken in one little country – Papua New Guinea.
16. South Africa has 11 official languages – the most for a single country.
17. There are 50,000 characters in the Chinese language. You'll need to know about 2,000 to read a newspaper.
18. 12.44% of the world's population speaks Mandarin as their first language.
19. Slovak is also official language in Serbia (Vojvodina).
20. German almost became the official language of the United States of America. The Continental Congress, convened in Philadelphia during the Revolution, at one time considered adopting a new language for the future of the United States, with the aim of cutting off all ties with England. Among the languages suggested were German, Hebrew and French. When it finally came to a vote, English narrowly won – just by one vote!

HELENA GALBAVÁ,
VANDA ZAKLAIOVÁ

blog.lionbridge.com

POMOC ZA ÚSMEV

Možno ste už aj vy raz mali alebo máte pocit, že vás vaše vnútro ťahá niekam preč. Do sveta. Ako by vás tam niekto potreboval. Na svete je mnoho dobrovoľníckych organizácií a jedna z našich absolventiek sa nebála okoreniť si svoj voľný rok medzi strednou školou a univerzitou trochu indického korenia. Grétka Safončíková opustila priestory školy pred dvoma rokmi. Táto večne usmiata absolventka sa nebála odísť do Indie a začala rozdávať pomoc ľuďom, ktorí to naozaj potrebujú. My Grétke budeme samozrejme aj naďalej držať palce v rozbehnutých plánoch a projektoch.

„Už je to 4. mesiac, čo pôsobím ako EVS (European Voluntary Service) dobrovoľník a tým sa plní moje spontánne rozhodnutie ísť cez gap year do Indie. Sme tu dve Slovenky cez organizáciu Keric so sídlom v Čadci, ktorá ponúka dobrovoľníctvo po celom svete. Projekty sú financované European Commission a sú schvaľované dlho dopredu, takže som mala šťastie, že sa mi znenazdajky naskytla takáto ponuka. Pracujeme pre indickú neziskovú organizáciu s názvom Jeevan Rekha Parishad (JRP) v hlavnom meste najmenej rozvinutého štátu v Indii s názvom Odisha. Časť našej práce zahŕňa učenie študentov Spoken English na stredných školách podporovaných JRP. Škola pozostáva zo štyroch tried, 6.-10. ročník.

Murované triedy bez zástrčiek sú vybavené drevenými lavicami a tabuľami s kriedou. Pred vstupom sa treba, ako pred skoro každou inštitúciou v Indii, vyzuť. Dievčatá na

jednej strane triedy, chlapci na druhej. Deň začínajú modlitbou v dvoch radoch rozdelených taktiež podľa pohlavia. Jeden študent z každej triedy zatiaľ v prachu zametá triedu. Žiaci sa na začiatku vyučovania jeden po druhom klaňajú učiteľovi k nohám na znak úcty.

Učíme aj detičky v slum školách, založených JRP. Do týchto škôl chodia deti, ktoré kvôli sociálnej situácii prestali chodiť do školy. Poväčšine sú ich rodičia zaneprázdnení prácou a oni musia buď chodiť tiež zarábať, alebo sa starať o domácnosť a mladších súrodencov.

Školy sú postavené na dobrovoľníkoch (momentálne sme to my dve) a učiteľke, ktorá je platená pätnástimi eurami za mesiac. Jednu takúto školu sa snažíme založiť aj my s finančnou podporou slovenskej ambasády. Najprv však bolo potrebné identifikovať slum, v ktorom školu chceme založiť, a následne aj 50 detí.

V tomto meste sa nachádza 300 slumov, ktorých obyvatelia sú väčšinou z kmeňových oblastí a presťahovali sa do mesta kvôli práci. Počas robenia survey na výber detí, ktoré by boli do tejto školy najviac vhodné, sme narazili na veľa problémov. Rozprávali sme sa s rodičmi, ktorých deti namiesto toho, aby chodili do školy, zbierajú po ulici odpadky a predávajú ich, aby zarobili peniaze. Iné deti zase nahrádzajú úlohu zosnulého rodiča, ďalšie inklinujú k alkoholu a fetovaniu.

Bolo potrebné motivovať rodičov a oboznámiť ich s dôležitosťou vzdelania ich detí. Jeden deň z týždňa venujeme výučbe detí v škole v kmeňovej oblasti. V tomto štáte sa nachádza 63 kmeňov, 13 z toho je primitív-

nych. Každý z nich má svoj vlastný jazyk. Kmeň, v ktorom učíme my, je odrezaný od mesta. Kvôli lokalite majú učiteľky ťažký prístup. Platovo tiež nie sú dostatočne motivované a tak sa do roboty častokrát ani nedostavia. Keď prideme učiť deti my, okamžite sa rozbehnú do triedy a sú šťastné, že sa môžu niečo naučiť.

Prvýkrát, keď sme navštívili tento kmeň, nás s radostnou náladou privítali kmeňové ženy a my sme sa poddali ich tanečným krokom v rytme neutíchajúcich bubnov. Pravdepodobne mali už v sebe handy, alkoholický nápoj, ktorý si sami vyrábajú z ryže a častokrát ním nahrádzajú jedlo.

Kmeňové oblasti sú terčom aj pre JRP projekt s názvom Sanitary Napkins. Nedostupnosť a neznalosť ľudí v kmeňoch o používaní vložiek vedie k rôznym infekciám. Okrem iného, záchody sú v dedinách raritou a tak často vidíme, ako si ľudia nesú vedierko s vodou a idú vykonať potrebu na lúku. Počas menštruácie používajú často iba kus látky, ktorý

po umývaní skrývajú pred členmi rodiny v kúte izby, a tak látka nemá šancu byť hygienicky čistá. Niektoré mýty dokonca hovoria, že žena sa nemôže dotknúť jedla v kuchyni počas menštruácie, lebo sa pokazí.

Projekt Sanitary Napkins bude trénovať 10 kmeňových žien na výrobu ekologických, ručne robených vložiek a následne ich budú distribuovať do 25 dedín. My teraz robíme research o tejto problematike a hľadáme ženy, ktoré by boli na tento tréning najviac vhodné. Mesto, v ktorom bývame, je na druhej strane rozvinutejšie. Nelíši sa však od okolitých dedín počtom kráv na cestách ani počtom trúbiacich dopravných prostriedkov. Je ale menej konzervatívne a akceptujú sa tu aj svadby z lásky, nielen rodičmi dohodnuté svadby. Vo všeobecnosti sú fyzické prejavy medzi dievčatami a chlapcami na verejnosti zakázané a dievčatá by nemali po desiatej chodiť vonku.

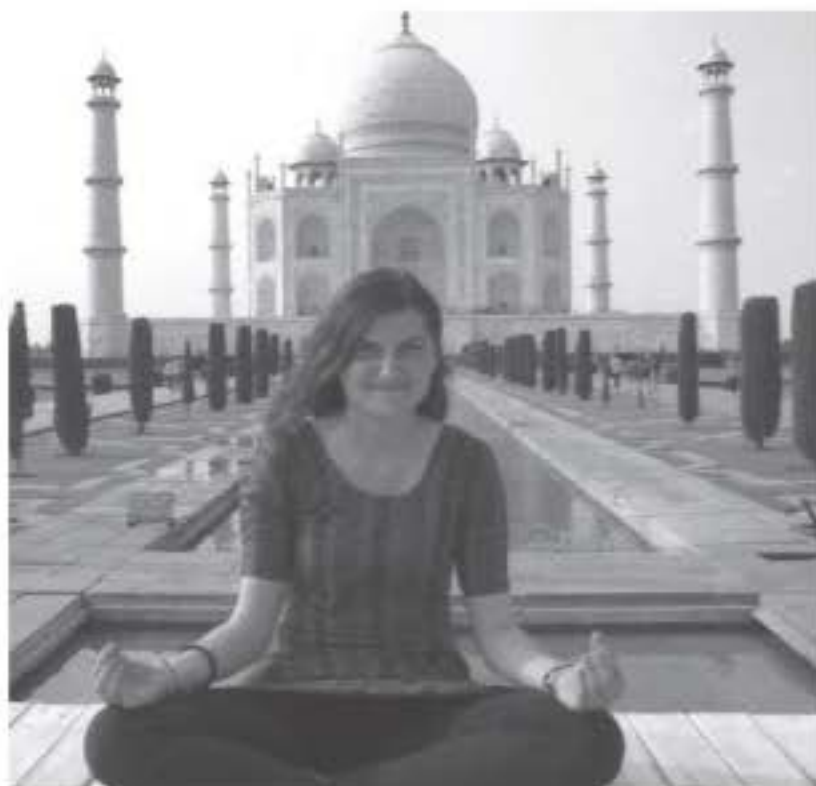
Väčšina ľudí sú hinduisti. Bohovia sú súčasťou nielen ich každodenného života, ale dokonca aj filmov či rozprávok. Ľudia sú v tomto organizovanom chaose veľmi trpezliví a veria v jednoduché hodnoty. Mnohokrát sme

navštívili rodiny, ktoré boli finančne zabezpečené, ale celý ich majetok by sa dal zbalíť do jedného kufra. Niektorí spia na zemi, niekedy majú aj jedlo, ktoré jedia pravou rukou, prestreté na podlahe.

Tieto mesiace mi dávajú iný pohľad na život, menia mi životné hodnoty a učia ma chápať ľudí. Rozvíjajú mi komunikačné schopnosti, čo mi pomôže na mojej ceste za medicínou. Dobrovoľníctvo v Indii beriem ako možnosť realizovať sa v tom, čo ma baví a dáva mi príležitosť zanechať tu po sebe čo najviac“.

SPRACOVALA MARIKA TISOŇOVÁ

THE REAL DR. JEKYLL AND MR. HYDE

What do you imagine under the term 'monarch'? Besides the obvious aristocratic reference, it is also a butterfly. A butterfly symbolizes metamorphosis, some kind of change. That is exactly what happened.

We all know that the Nazi concentration camps weren't meant for killing people only. Doctor Josef Mengelev, with other scientists, created something we now call project MK ULTRA. MK stands for German "Mind Kontrolle" and ULTRA was used to describe top secret projects during WW2. With the Second World War's end, the USA took many of the Nazi's scientists into the States – and the horrible project was renowned. What is more, it was funded by the government. In a time period from 1950's to 1973, thousands of Americans and Canadians were used in this project, until it was revealed in 1973 and officially halted. (Or was it really?)

The subjects were mainly but not limited to orphaned children and homeless people, because there would be no one to look for them; however, there were also several volunteers, as the project closely cooperated with university researches, as well as prisoners and even several famous people who claim to have been victims of mind control experiments. The subjects were then used for numerous intentions, such as assassinations, prostitution, slavery, etc. The trained subjects switched into some kind of trance, never disobeyed the orders and most of the time did

Josef Mengele

not remember what happened.

The basic principle of MK ULTRA was to manipulate and alter people's mentality, even create two different personalities within one body. By using various methods like torture, forced drug usage (especially LSD), hypnosis, isolation, abuse (physical and psychical) and sensory deprivation, they made the subjects develop another personality. To give you an unusual example, it went as far as to apply Disney movies (slightly edited versions which made you rethink the whole story)

and rock or metal music. The subjects would be put into a brightly-lit room with loudly-playing music for 20 hours, and then be kept in complete darkness and silence for the remaining 4 hours. The same process would repeat every day, for months – this really is a kind of torture even though many would say they could use some rock therapy.

There is no need to explain why the Nazi or the USA did this. In fact, we could all agree that there is no reason why they wouldn't continue the illegal projects, what with the huge progress in science and the need to control everything. And Americas or Nazis were not the only ones. For better imagination, there is a novel *The Manchurian Candidate* and also two movies – one from 1962 and the other from 2004 – talking about 'sleeping' as-

sassins during the Korean War.

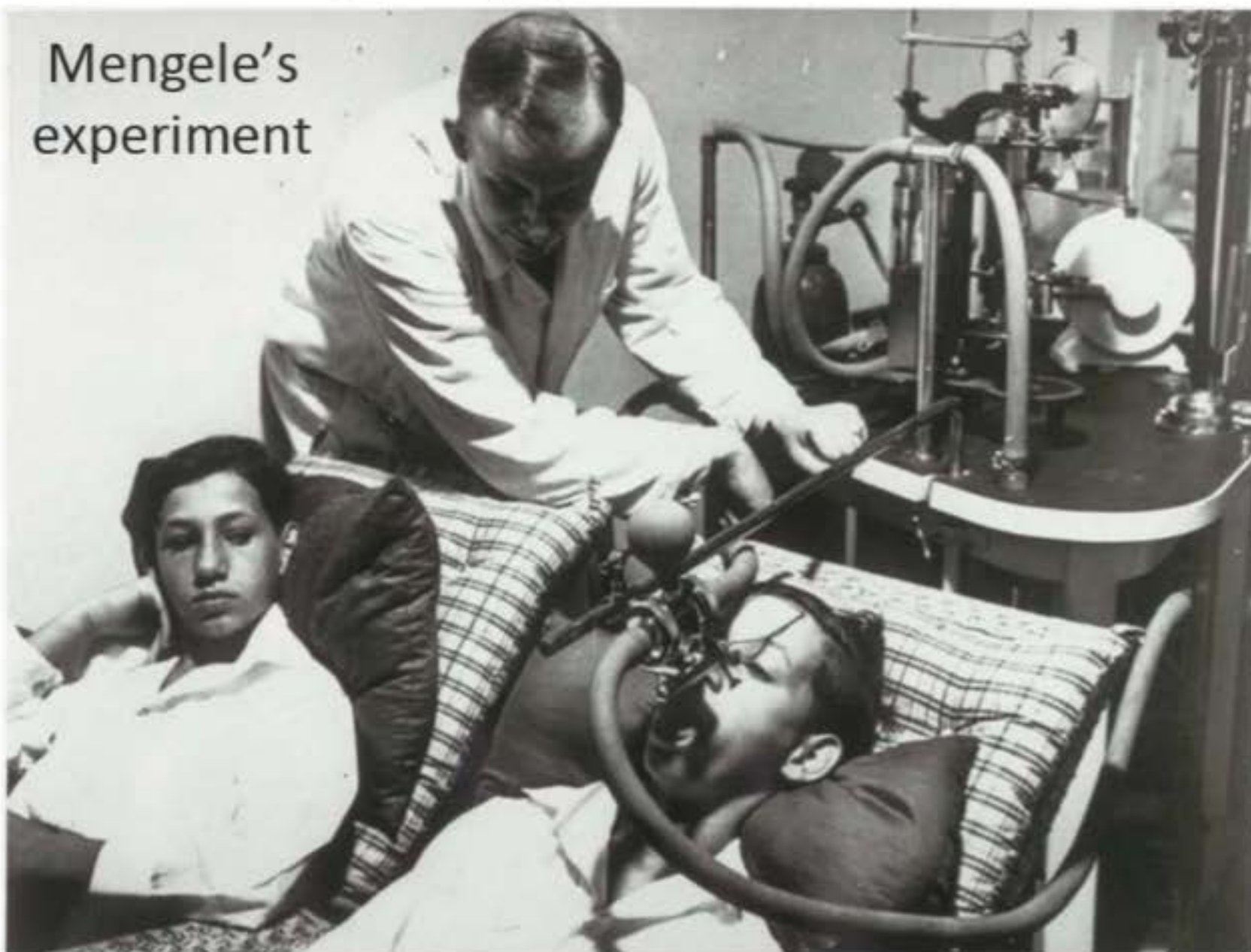
In the end, I may as well mention the monarch one more time:

Project MONARCH, where we get the butterfly symbolism, has not been listed as one of the 149 subprojects of MK ULTRA, but it is used by the survivors, therapists and insiders as a 'catch phrase'. The butterfly transformation, however, came from old rituals of ancient mystical groups. The word Psyche means not only 'soul', but also 'butterfly'. There are several images portraying The Angel of Death crushing the butterfly.

Now, do you still like butterflies?

TERKA ČVIRIKOVÁ

Mengele's experiment

WE HAVE A NEW ANCESTOR

It's still very fresh information, but yeah, you're reading well. A new human ancestor has just been added to our evolutionary line. The scientists who found him called him *Homo Naledi* because of the place where his remains were found. They were found deeply in Rising Star cave complex by the South African city of Johannesburg. But the path to find them definitely wasn't easy. The cave had been hidden for millennia, exposing just a 17 cm wide hole, so not anyone had the ability to lie in and get inside. When they finally got into the darkness, they couldn't catch their breath because of what they saw. Although the work in the dark cave wasn't easy, the anthropologists found thousands and thousands smaller or bigger bones on the ground. The first information the world got from them was that *Homo Naledi* walked straightly and he had a small brain, too.

Scientists were researching the cave complex for the last two years, but the information has been provided just recently. And the most interesting thing is, that the large amount of the remains hadn't been there by accident.

The experts think that the cave had been something like an old cemetery. On the other hand, that could mean that *Homo Naledi* understood the meaning of rituals and for that reason they didn't use to bury deceased ones anywhere, but they had a specific place to put them.

This discovery is supposed to change our

national geographic

whole understanding of our ancestors. The experts from the University of the Witwatersrand have been studying the found remains, so in the next few months more and more information can be expected. And this still isn't the end. Just look out of your window and you'll find out things you haven't known about yet.

TOMÁŠ BÚCHEL

STAY MOTIVATED

Takmer každý, kto okúsil vplyv endorfínov na naše telo po dobre odmakanom tréningu, veľmi dobre pozná jeho pozitívny účinok na naše telo. Bohužiaľ, mnohokrát sa stáva, že ani vidina tohto príjemného pocitu, ani výčitky svedomia nás neprinútiť po ťažkom dni či už v práci alebo v škole, zdvihnúť zadok a ísť si zašportovať. Stretávajú sa s tým rovnako začiatočníci, ktorí sa rozhodli niečo zmeniť v svojom živote a začať žiť trochu zdravšie, ako aj dlho zabehnutí športovci. Práve rozhodnutia v týchto momentoch skvele zobrazujú našu odhodlanosť a sebaprenie a ukážu rozdiel medzi tými, ktorí to myslia s cvičením vážne, a tými, ktorí to po čase vzdávajú. Ale keďže sme všetci iba ľudia, tu je zopár rád, ako si uľahčiť boj s lenivosťou.

NAPLÁNUJTE SI ČO A KEDY

Pre mnohých ľudí je oveľa jednoduchšie dodržiavať určitý životný štýl, keď si ho dopredu naplánujú. Avšak je dobré meniť typy tréningov, miesto či čas, aby sa pre nás nestali stereotypnými.

CVIČTE VO DVOJICI

Mať niekoho, s kým sa delíte o radosť zo športu, je jedným z najjednoduchších spôsobov, ako sa premôcť, aj keď sa nám nechce. Či je to už spôsobené zdravou súťaživosťou, alebo len z pocitu, že ten druhý na mňa spolieha, je úplne jedno, pokiaľ nás to udrží motivovaných zlepšovať sa.

ZAPNITE SI OBLÚBENÚ HUDBU

Energická a povzbudzujúca hudba pridáva tréningu dynamiku, rytmus a častokrát aj silu napríklad na dokončenie poslednej sé-

rie či pridať si k bežnej bežeckej trati o pár stoviek metrov viac. Je dobré vytvoriť si playlist pesničiek, ktoré v nás vzbudzujú pozitívne emócie, aby sa potom ľahšie prenášali do fyzickej aktivity, ktorú práve vykonávame.

STANOVTE SI CIELE A SLEDUJTE SVOJ PROGRES

Je dobré stanoviť si realistické a dosiahnuteľné ciele, ktoré si môžeme časom vylepšovať na čoraz ťažšie a ťažšie. Podarí sa nám predísť frustrácii z prípadného neúspechu. Ďalším vylepšovákum je taktiež zaznamenávanie nášho pokroku. Či už chceme schudnúť, pribrať alebo zlepšiť kondičku každý krok vpred, hoci aj malý, nás dokáže motivovať.

UVEDOMENIE SI, PREČO TO VLASTNE ROBÍM

Všetko, čo v živote robíme, by sme mali robiť s radosťou. Mnohí na to však zabúdajú, a preto je dobré z času na čas sa zastaviť a uvedomiť si, čo bolo dôvodom, kvôli ktorému som vlastne začal, a čo tým chcem dosiahnuť. Pomôže nám to získať väčší nadhľad a objasniť si, či to vlastne stojí za to.

KATKA BALČIRÁKOVÁ

style.hnonline.sk

JE NAOZAJ PRAVDA, ŽE SA SLOVÁCI NEVEDIA OBLIEČŤ ?

Vidieť to všade a stále dookola. Dennodenne počuť ohlasy, väčšinou z úst mladej generácie, o našom malebnom Slovensku, ktoré je vraj krajinou bez tváre, nápadu či štipky kreativity. Samozrejme, tieto výroky sa spájajú aj s oblasťou módy. Tvrdia, že dobre oblečených ľudí vidno len zriedkavo a keď už, tak aj tak všetci pôsobia rovnako. Ak ste už mali niekedy na jazyku tieto slová, dúfame, že ich už po tomto krátkom článku vyslovovať nebudete.

Väčšina ľudí si pod slovenskou módnou tvorbou predstaví značku Slovenka a tam celé to predstavovanie aj končí. Avšak, možno sa stačí trochu zaujímať o slovenskú tvorbu a pohľad sa zmení. Slovenská módna tvorba je hrstkovou polievkou s príchutou krajiny samotnej. Obsahuje široký sortiment produktov, rôznych materiálov, nápadov, štýlov, tvarov, farieb a predsa len štipku rodnej národy. Práve pre svoju jedinečnosť je dostupná najmä pre tých, čo hľadajú a brázdia internetovými stránkami, módnymi blogmi,

no hlavne sa neboja vydať sa na návštevu trhov a marketov. Slovensko ponúka veľa, ale pre najlepšie kusky musíme zájsť trochu hlbšie.

Prvým dnešným manifestom slovenského módného priemyslu je značka **Drevená Helena**, ktorá kričí o pozornosť už iba názvom. Umelkyňa *Lucia Marcinková* zameriava svoju tvorbu na minimalizmus a takzvanú čistotu módy. Všetky jej výtvoary sú obrazom absolútnej jednoduchosti farieb a strihov, elegancie i nevtieravej módy, ktorá uľahodí každému očku. Je módou pre všetky vekové kategórie, ktoré rady držia krok s trendmi, avšak preferujú originalitu pred masovou produkciou. Hlavnou myšlienkou či poslaním Drevenej Heleny je odhalenie a prebudenie jedinečnosti každého z nás.

Ďalšou inšpiratívnou značkou je **Cocopinda**. Asi sa pýtate, čo to znamená, nie je to nič zahanbujúce, verte mi. Je to pomenovanie pre kokosový orech. Značka tvorená Slováckmi ako repa. Dýcha mladostou, originalitou a extravaganciou. Vyrábajú tričká, prípadne plátenné tašky s

potlačou obsahujúcou vtipné slovné hračky, ktoré vám po chvíľke lúštenia vyčaria úsmev na tvári. Ak práve rozmýšľate nad neobvyčajným darčekom, Cocopinda je určite jedna z najlepších možností.

Pri nápadoch na originálne darčeky, či už pre seba, alebo blízkych zostaneme. Napríklad nedocenená značka **Pískajúce tričká**, ktorá sa, už ako samotný názov vypovedá, venuje výrobe tričiek, ktoré pískajú. Možno to znie bizarno, ale dovoľte, aby sme vám pískajúce tričko predstavili. Už ako téma článku hovorí, pochádza zo Slovenska od nápadu cez šikovné ruky výrobcov až po lokálne dodá-

vané materiály na výrobu. Kvalitné tričká s prúžkovaným vzorom však od ostatných líši jedna podstatná vec a tou je nášivka, ktorá po stlačení zapíska. Ak túžite svoj šatník obohatiť o kúsok z fantázie mladých Slovákov, nájdete ho na stránke piskajucetricka.sk, ktorá vás okrem bohatého výberu poteší aj premysleným a kvalitným dizajnom.

Žeby najlepšie na záver? Posúďte sami, či na vás značka **Wearenotsisters** zapôsobila tak ako na nás. Ich najnovšia kolekcia na rok 2016 v sebe nesie prvky minimalizmu, ale predsa nevyzerá ako nič, čo ste doteraz mohli vidieť vo výkladoch fast fashion reťazcov. Vyniká najmä svojimi kombináciami materiálu, nápaditými detailmi, na ktorých si tvorkyne, ako samy hovoria, zakladajú. Wearenotsisters majú na svedomí **Tamara Markovičová** a **Lucia Tóthová** a za zmienku určite stojí, že celú kolekciu 2016 pre nich nafotila **Melisa Minca**, ktorá je na Slovensku známa ako avantgardná módna blogerka, a už len preto sa oplatí navštíviť ich [tumblr](http://wearenotsisters.tumblr.com). wearenotsisters.tumblr.com, ktorý vás vytrhne z bežných sivých a nezábavných dní.

Vybrať práve tieto 4 značky bolo náročné, nie preto, že by nebolo z čoho vyberať, práve naopak. Pri pátraní sme objavili všeličo, od menej vydarených podnikateľských ambícií až po nápady, ktoré za pár rokov opustia hranice Slovenska a uchvátia celú Európu. Aby sa tak stalo, potrebujú títo mladí kreatívni ľudia lokálnu podporu. Nových zákazníkov, propagáciu, šírenie ich mena. Malý článok v *Karis* im to nezabezpečí, ale oboznámi viac ľudí s pokladmi, ktoré máme, a povzbudí ich k podpore, aj keď možno len prostredníctvom sociálnych sietí.

SABA KVASNICOVÁ, KLÁRA DEKETOVÁ

ČO JE NOVÉ V ŽIACKEJ ŠKOLSKEJ RADE ?

V septembri sa všetko dáva do pohybu. Úzke školské chodby naplnia nervózne postávajúci študenti s karisblokami v rukách. A niekde medzi týmito ľuďmi sú ti, ktorí sa rozhodli starať a vylepšiť priemerný GBASácky rok.

Členovia Žiackej školskej rady už od prvého týždňa usilovne podnikajú kroky, ktoré prinesú osoh každej osobe, pýšiacej sa prezývku GBASák. Jedným z nich bol aj výber nových členov z prvého ročníka, ktorými sa stali **Miriám Sokoláková** a **Dáša Novosedláková**. Špeciálne pre *Karis* napísali stručné info o akciách, ktoré budú mať tento rok pod palcom.

„Ako je u prvákov zvykom, dostali sme na starosti vianočnú a Valentínsku poštu, kto-

rých podstatou je dať žiakom možnosť poďakovať sa, alebo odkázať niečo osobám, na ktorých im záleží. Okrem toho máme ako kolektív na starosti Open day, kde budeme variť kapustnicu a ponúkať punč. Novinka, ktorú budeme organizovať prvýkrát má názov **Koláče**, spočívaj v tom, že žiaci, ktorí budú chcieť, **napečú koláčiky a tie sa potom budú predávať v škole** ako chutné spostenie dňa. Výťažok pôjde na charitatívne účely či na podporu školy.

Okrem tradičných akcií ako vyššie spomínané pošty alebo Halloween či Večerná škola sa Žiacka školská rada rozhodla podstúpiť kroky, ktoré nám zlepšia kvalitu času stráveného v priestoroch školy. Jednou z noviniek je pripravovaná **spolupráca s Dreams & Teams**,

ktorá prinesie tematické dni raz do mesiaca. Začínáme v októbri, a keďže nám kalendár ponúkol množstvo absurdných international days, je sa načo tešiť.

Pozreli sme sa aj na praktické problémy z každodenného života, akým je napríklad únava. Na načerpanie energie a motivácie preto plánujeme zriadiť **realaxačnú zónu**. Detaily si však necháme pre seba a dúfame, že našu snahu povzbudíť vás oceníte. Avšak žiadny relax nie je možný bez čerstvého vzduchu, ktorý je v poslednej dobe, najmä v oblasti toaliet, nezvestný a preto veľmi žiadaný. Ani tento nedostatok neušiel našej pozornosti a čuchovým bunkám, a je v procese riešenia. V najbližšej dobe by už pohyb v okolí toaliet nemal byť skúškou odvahy.

Posledná novinka, ktorá odliší aktivitu Žiackej školskej rady od minulých rokov, je náš

nový web, ktorý môžete nájsť na stránke ziackarada.info. Web slúži ako zdroj informácií o členoch, aktivitách, kontaktoch, ale ponúka taktiež fotogalériu plnú skvelých fotiek z priebehu celého roka.

A to je zatiaľ z našich naplánovaných akcií všetko, Zostáva nám len veriť, že využijete každú príležitosť zúčastniť sa a že vaša podpora bude našou motiváciou.

Ak však viete o iných záležitostiach, ktoré skľučujú vašu myseľ, podelte sa o ne s nami. Stačí len napísať odkaz, hodiť ho do schránky Žiackej školskej rady na druhom poschodí, kde si ho vyzdvihneme a zaujmeme k nemu zodpovedný postoj.

S pozdravom Žiacka školská rada

SABA KVASNICOVÁ

LET GO OF TIME... JUST A LITTLE BIT

USING THE CREATIVE WRITING WORDS:
LEMON, CLOCK, PLUM, LET GO, CLOUDS

Tick tock, tick tock. You all know that sound, the time going on, the clock ticking away. You sense the rush, the speed or the slowness with which it goes by. We have grown so keen on time and on how it flows. Most of your decisions even, are based on time. For example, you probably won't make lemonade out of those fresh lemons you bought in the morning if you don't have time for it because you have to catch a bus. Since we make our decisions mostly based on time, it has become a key value in our society. Is it good though? Think about it. Why did we invent something to measure time with in the first place? That 24-hour cycle bringing stress and high blood pressure to a lot of people. Do you think it would be good if we didn't care about time? If we'd just get on any train, look up to the clouds whenever we wanted to and make plum pies in the middle of the night? You must think that it's absurd, but it seems absurd to us because we are the ones who use time. Personally, even if we stop using and caring about time it wouldn't be long until another way of measuring time was discovered. Even entertainment is measured with time. We'd have randomly long football matches, debates... gosh, what would that be

like? We need to organise ourselves somehow but at the same time, we mustn't let that get over us.

Let's not cancel time, okay? The world would be a mess and we'd also lose our most favourite thing about time, the moments when we forget about it. The little piece of freedom and irresponsibility coming as a reward for our usefulness. That is the important thing, when we like doing something so much that we don't notice time. If we canceled it we'd lose that feeling and the tool we use to guide society towards order. So, agreed? Not cancelling time? Good. But let's just maybe not keep making it such a big deal. It'll save us a lot of breath and nerve.

Let go of time...just a little bit.

CHRISTIAN FILT

2409

mohol si mi napľuť do tváre,
vykrikovať po mne na ulici
nelichotivé učebnicové termíny,
stiahnuť ma z kože a podeliť sa s
obrazom,
dymovými signálmi posielat' ano-
nymnú nenávisť,
predstaviť moje líce tvojej ruke
možno zaburácať potleskom.
a stále by mi to menej
pokrkvalo dušu
stále by mi to slabšie
roztrhalo pľúca
a
zbavilo ma dychu
ako keby si počúval
tajné myšlienky a latentné zvrhlosti
o druhej nadržanom
prednesené zdráhavým, trasľavým
hlasom
a potom si nevšimol
že mi telo končí krkom,
pretože hlavu som pre teba
už stratila.

©2015 A.B.

ROCKY LEON

"They want me to write a bio that only takes up 400 characters? lemme think... my life is fun. good times ;)."

Light-hearted, smiling, dreadlocked and always celebrating life. That's Rocky Leon – an optimistic, sweet and amazing rock- reggae musician, who was really kind to answer some questions for our GBAS folk.

How and when did you start playing music? How do you feel about music in general? What is the reason you play for?

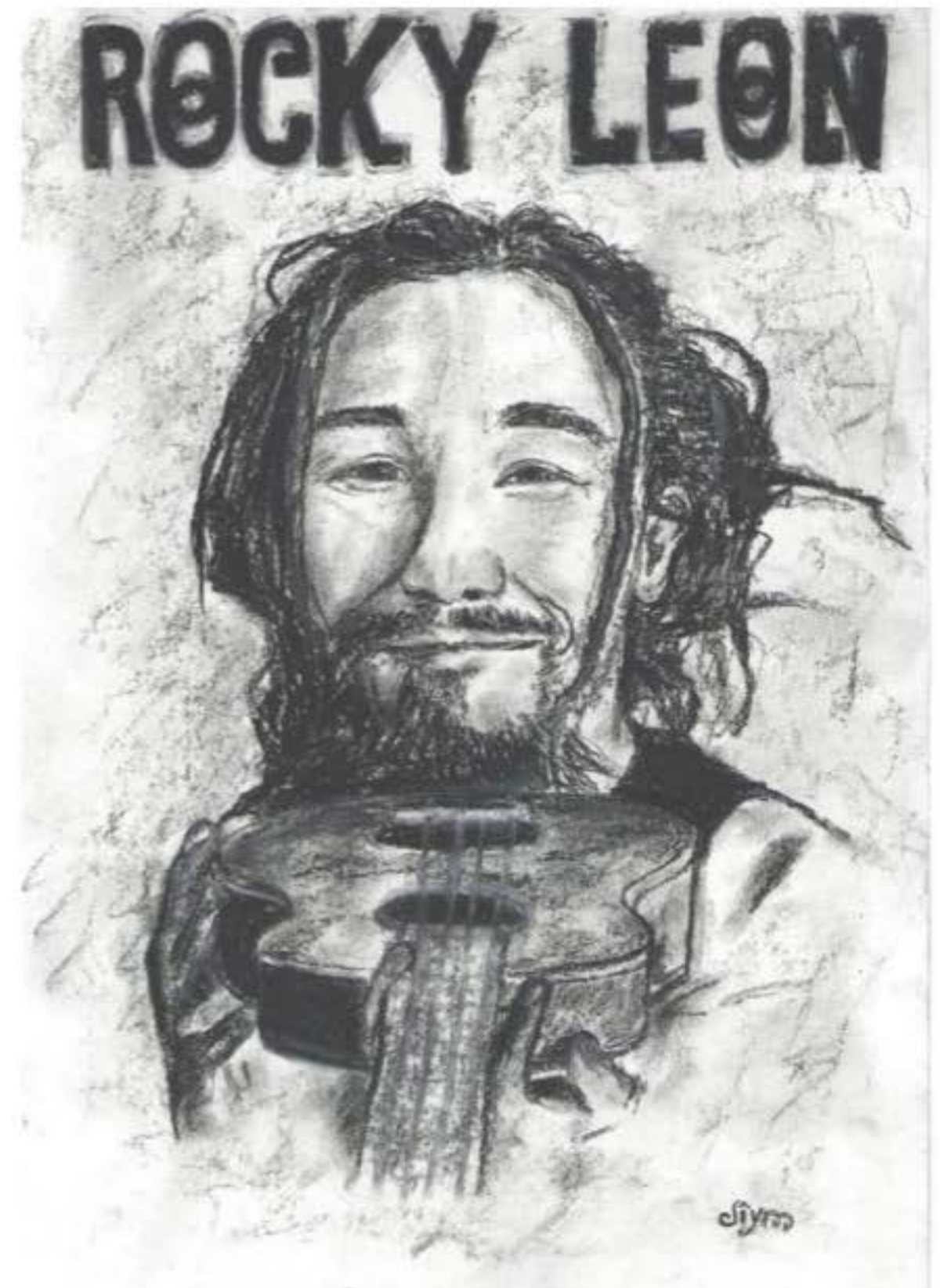
I got my first guitar for my birthday when I was 6 and I started taking lessons when I was 8. I remember my teacher always wanted to teach me scales, but all I wanted to do was jump on the table and rock out. I'd say the main reason I play music is because it is fun. Of course music is also a very important thing in the world to help other people relax and have fun, which is of course also a factor, but primarily I just enjoy doing it.

What is your inspiration? Is it a famous person or everyday life?

Well there have been other musicians of course who have inspired me to develop a certain style – Sublime, Reel Big Fish or the Mad Caddies come to mind – but the inspiration to write new songs definitely comes from the everyday experiences that I make.

You amaze and inspire a lot of people by your contagious smile, happiness and never-ending good mood. What makes you smile? How did you become such a content person?

Well the honest truth is that people usually only see me doing what I love to do. I am, like everyone else in the world, not happy all the time. But I have learned that most negative feelings people feel are not rooted in the external world they live in, but in their own minds. Most of us never learn to properly steer our thinking pattern. We identify with our thoughts as if they were who we are. But if you think about it, everything we think can only exist within the framework of what we have learned about the world. That begins with such fundamental things as language. If we don't have words for something it's not real to us. But if we learn to take a step back from the constant buzzing

in our minds we can discover that we have a wild power that goes beyond that level of thought and that we can decide what thoughts are helpful to us and which ones aren't.

A lot of the time we get stuck in negative thought patterns that just go around in circles and don't help us solve any problems. It is very relieving when we can step out of that and simply focus on nicer things that give us the strength we need to deal with the challenges life throws at us.

Simply put, I learned to stop allowing my mind to bring me down, to take control of my thoughts and focus on the nice things.

As a gifted musician you travel a lot. Where do you like it most? Do you have a special relationship to some country? How did you start playing in Slovakia? What is the most interesting story you had here?

To be honest I like it the most at home, where I know the language and I have my friends. Last summer I played in Odessa, Ukraine. It's very nice there. I started playing in Slovakia in 2011 when a dude from Trnava wrote to me and offered to organize a tour for me. The most interesting story from Slovakia that I can think of was from the Uprising Reggae Festival. I was singing, and wanted to pull the microphone of the clip, but it was a little stuck, and when I finally got it out I hit myself in the face with it and broke a little part of a tooth off. But I was so in the flow of performing, that I ignored it, and I don't think anyone noticed. :D

If you had an absolute power to change one thing about the world what would it be?

I would want for everyone in the world to be able to appreciate what they have and be grateful for it. I believe that is the key to happiness. And when people are grateful for what they have, they are much less likely to steal and exploit other people. And they recognize how much nicer it is to share with others, when they are not jealous and afraid.

How would you describe your highschool self? What advice would you give us, students?

Hmm ... I was a little awkward in high school. I was very insecure, but I really wanted other people to like me. I still want other people to like me, but back then I thought that that meant I had to be someone else. Fortunately I eventually realized that the people who I like are the ones who like themselves and don't care about how other people might expect them to be. I have wasted a lot of time in my life trying to act in a way I thought others wanted me to act. This, however, is completely impossible. Aside from the fact that you cannot possibly know how others really want you to act, not everyone wants the same thing from you. You'll never make everyone happy. Furthermore, if you change your behaviour so that someone likes you and it actually works, then it means that the person doesn't actually like you at all, they like the role that you're playing. In most cases however, people will perceive your insincerity and dislike you anyway.

So I realized, since it's impossible to be someone else and make everyone like you, it makes way more sense to do what you yourself think is right and learn to like yourself, to be cool by whatever your own standards are of what that means. When I managed to do that I found myself in the luxurious position in which I could approach the world with a new attitude. What up until then had been "I will show you that I'm cool" became, "I know I'm cool, now you show me that you are!" As you can imagine that changed everything.

So my advice is trust yourselves. Don't do or say anything that you yourself don't think is awesome.

PEŤA BACHANOVÁ

REVIEWS

THE BEST OF ME /2014/

The Best of Me is an American romantic drama film directed by Michael Hoffman and written by Will Fetters and J. Mills Goodloe.

Amanda and Dawson are soul mates who met as teens and were from different backgrounds. But circumstances would force them to part ways. 20 years later they are brought back together by the passing of a mutual friend. So they go back home to accomplish his final wishes and they run into each other. While Amanda is married, albeit unhappily, she still has feelings for Dawson but can't forgive him for pushing her away.

THE DUFF /2015/

The Duff is a 2015 American teen comedy film directed by Ari Sandel and written by Josh A. Cagan.

Bianca is a teenager who's in the middle of her senior year. She has two friends, Jess and Casey who are attractive. She has a crush on a guy named Toby so she goes to a party where he'll be. While there, Wesley, her neighbour and friend tells her she's a DUFF, Designated Ugly Fat Friend who is someone who makes other people feel good about themselves. In this case, Jess and Casey. She then freaks out and cuts all ties with Jess, Casey and Wesley. She decides she wants to reinvent herself so she asks Wes to help her and he does which is not an easy task.

JANKA KLIMEKOVÁ

DEFEATER - ABANDONED

Defeater is a well-known American five-piece that has been arguably leading the current wave of hardcore bands since their debut in 2008. More than anything, it has been their unique lyrical theme that brought them into the spotlight. Since their first release, Defeater have been telling a story about a certain working class family during WWII from various perspectives.

With Abandoned, the band continue with the concept thing. This time, the album tells the story of a former catholic priest who is losing his faith due to the events of the war. For many people, the concept already got tiring, but personally, I appreciate that Defeater don't stray from it.

They might not have changed much when it comes to lyrics, but musically, they have been

constantly evolving. The post-rock riffs are a new thing for them. The loud-quiet dynamics are used way more than before. The drummer's performance is his best so far. It's things like these that show Defeater's perfect evolution; quite comfortable to appeal to old fans, yet intriguing enough to interest some new ones.

RADOVAN BUDOŠ

BOOKS - YOLI

LABYRINT - ÚTEK

Labyrinth - útek je prvou časťou post-apokalyptickej trilógie od amerického autora Jamesa Dashnera. Druhú časť sfilmovanej verzie si môžete pozrieť už aj v našich kinách. V súčasnosti sa veľmi rieši, či sa vôbec oplatí ešte čítať knihy tohto druhu, alebo sú všetky na jedno kopyto. Pravdou ale zostáva, že všetky tieto diela riešia nejakú problematiku ľudstva, ktorá má istým spôsobom korene už v súčasnosti. A práve preto sú pre mnohých čitateľov blízke a zaujímavé. Lenže každý z autorov túto tematiku poňal zo svojho uhla pohľadu. A myslím si, že aj keď sa táto kniha stala jednou z mojich najobľúbenejších, neznamená to, že sa mi automaticky budú páčiť aj Hry o život alebo Divergencia.

Celý dej prvej knihy sa odohráva na mieste obkľúčenom obrovským labyrintom, ktorý je o trochu zložitejší a o dosť nebezpečnejší ako tie, na ktoré sme zvyknutí. Človek v ňom nikdy nie je sám. Aj keď by väčšinou najradšej bol. Toto miesto obývajú mladí chalani, ktorí sa snažia pochopiť a vyriešiť mnoho nevy-svetliteľných javov, ktoré sú súčasťou ich každodenného života, a okrem iného aj to, ako sa toto celé začalo. Ako sa sem vlastne dostali? A prečo sú tu? Hlavnou postavou je sedemnásť-ročný Thomas, ktorý je nováčikom medzi ostatnými a prináša veľké zmeny do chodu ich malej spoločnosti najmä vďaka svojej obľube porušovať pravidlá. Každá z postáv je svojská a zaujímavá osobnosť. Také malé pozití-

vum pre fanúšikov Game of Thrones – autor aj napriek svojej snahe o vytvorenie toľkých zaujímavých protagonistov, nemá problém s tým, aby im pridelil aj rovnako zaujímavý koniec. Tiež tu šikovne skombinoval humor s nie práve priaznivými udalosťami, ktoré formujú väčšinu deja. Takže aj keď nebudete mať práve náladu na rozmýšľanie o tom, kam náš svet speje, určite sa pri názoroch a rozmýšľaní niektorých z chlapcov aspoň zasmejete. V knižke sa tiež kladie veľký dôraz na priateľstvo a boj v zmysle „never give up“, čo bolo pre mňa osobne tiež veľké pozitívum. Myslím si, že Labyrinth je veľmi dobrým prí-

kladom post-apokalyptického žánru, zachytil jeho podstatu a predsa neunúdi čitateľa na smrť depresívnym rozjímaním.

HÁMA ISMAIL

AFTER BOZK

Fanfiction pre nástročných nadšencov Päťdesiatich odtieňov

Mladá autorka Anna Todd sa popasovala so svojimi predstavami o známom speváčkovi vskutku „svojsky“ a napísala fanfiction, ktorá na Wattpad-e dosiahla miliónové číslo prečítaní a dočkala sa troch pokračovaní.

Tessa nastupuje na výšku a čo sa týka jej skúseností s alkoholom či chalami, nemá sa čím chváliť. To je však pre jej život typické – je slušná a nedá dopustiť na svojho chlapca Noaha. Až do chvíle, kým do jej života (teda vlastne izby) nevtrhne Hardin Scott (v pôvodnej verzii Harry Styles).

Už od začiatku knihy je jasné, že neviniatko sa zapletie s drsnákom, a ich boj lásky a vášne budeme sledovať ďalších 579 strán. Čo však (ne)príjemne prekvapilo, bol fakt, že scény,

kde obaja hrdinovia po sebe kričali či sa náruživo bozkávali, sa opakovali viac ako často. Tento opakujúci sa úkaz bol prepletený trefnými prehovormi, ktoré občas boli vtipné, či dokonca milé, no kvalite deja to nepridalo.

Čo však deju určite polepšilo, boli krátke kapitoly a absencia zbytočných opisov. Toto všetko pokojne mohlo vyvážiť aj fakt, že príbeh je prešpikovaný erotickými scénami a klišé, no predvídateľnosť, ktorá neobišla ani len záver, celkový dojem z knihy rapidne znížila, a preto ju neodporúčam ľuďom bažiacim po zaujímavej debovej línii plnej prekvapení. Čitateľov však možno poteší fakt, že obálka je navrhnutá nádherne a zaslúži si vyššie hodnotenie ako príbeh.

MÁRIA RUSNÁKOVÁ

ČO NA TO PÁN RIADITEĽ?

Na konci septembra propagačný tím umiestnil na prvé poschodie krabicu, do ktorej môžete hádzať vaše postrehy, odkazy a otázky. Vybrali sme dve otázky smerované na nášho pána riaditeľa Vasila Dorovského.

Otázka → **Prečo naša škola neorganizuje výmenné pobyty?**

Odpoveď → Lebo to nie je jej poslaním. Nepoznám strednú školu na Slovensku, ktorá by výmenné pobyty organizovala. Je to totiž veľmi náročné vo všetkých ohľadoch, či už personálnych, finančných, alebo technických prostriedkov atď.

Výmenné pobyty neorganizujeme, ale plne ich podporujeme. Na rozdiel od iných škôl všetkým žiakom umožňujeme dlhodobé (jedno aj dvojročné) štúdium v zahraničí na školách obdobného typu v zahraničí bez prerušenia štúdia.

Je nutné dodať, že možnosti našich žiakov sú veľmi rôznorodé, čo sa týka typu škôl aj krajín, do ktorých odchádzajú. Dnešný trh ponúka veľa možností ako stráviť akademický rok alebo jeho časť v zahraničí. Pôsobí tu dosť profesionálnych agentúr aj dobrovoľných organizácií a nadácií, ktoré výmenné pobyty organizujú.

Ak by sme chceli ako škola organizovať výmenné pobyty pre našich žiakov, museli by sme napríklad mať desiatky partnerských škôl po celom svete, ktoré by boli ochotné

prijímať našich žiakov a na škole mať jedno celé oddelenie, možno 2 ľudí, ktorí by nerobili nič iné. Tých ľudí treba za prácu platiť. Dnes máme problém slušne zaplatiť našich učiteľov, ktorí mnohé veci robia len z nadšenia, napríklad exkurzie do Anglicka.

Otázka → **Prečo máme dvoch rôznych učiteľov na rovnaký predmet? Nie je to náročné na vyučovanie?**

Odpoveď → Začnem od konca. To neviem celkom posúdiť. Možno, že niektorí žiaci s tým majú problémy, že radšej by preferovali

jedného a asi toho svojho. Je samozrejmé, že dvaja rôzni sú skutočne rôzni aj na vyučovacej hodine. O to práve ide, aby sa nestalo, že jedna skupina (trieda) bude mať toho, ktorý im viac vyhovuje (napríklad áčkari) a druhí toho, kto je menej vyhovujúci (napríklad béčkari). A tak majú obidve triedy oboch. Ale teraz vážnejšie. Škola z hľadiska pedagogického riadenia bola postavená na nejakých princípoch či zásadách. Jedným bol, a snažíme sa to dodržiavať, aj „partnership“. Bolo prirodzené, že vyučujúci a nielen dvaja, ale aj viacerí spoločne učili, spoločne plánovali, spoločne pripravovali ciele a obsah hodiny a celého roka, spoločne hodnotili. Eliminuje sa tým nielen subjektívny a niekedy subjek-

tivistický pohľad učiteľa, ale podporuje sa prirodzené pracovné partnerstvo, vzájomná podpora, objektívny pohľad, ale zároveň rôznorodosť a pestrosť pohľadov a prístupov na ten istý prvok vzdelávania. Efektivita na konci vzdelávacieho cyklu je vyššia a spravodlivejšia. Ak je s niečím problém, tak s tvorbou rozvrhu hodín. Ale to je problém pani zástupkyne Bošanskej. No a ešte na záver poznámka - „Partnership“ je výborný aj pri zastupovaní, každý učiteľ môže kratšie či dlhšie z vyučovacieho procesu vypadnúť a ten druhý ho lepšie zastúpi a to nehovorím o tom, ak prichádzajú noví učelia. Ti sú radi, že majú svojho partnera - „anjela strážneho“.

PEČIEME S KARIS-OM

„STRÁNKY PLNÉ CHUTNÝCH, PEČENÝCH DOBRÔT A RADOSTI Z NICH.“

Ahojte!

Aby Vám tento rok KARIS chutil ešte viac ako po tie minulé, rozhodli sme sa ho urobiť zčasti jedlým (celulózu však neodporúčam konzumovať! Radila by som pustiť sa najskôr do našich receptov a až potom začať degustovať). Som Sisa. Študentka ako vy, čo znamená, že ak naše dobré rady na pečenie zvládne naša domáca rúra, tá vaša určite nebude v ničom zaostávať.

Všetky recepty sú mnou poctivo overené, prerobené a s radosťou odporúčané. Budem sa ich snažiť písať v štýle najväčšieho amatéra. Aby ich aj ten, ktorý si s rúrou ruku ešte nepodal, zvládol na jednotku. Žiadne strachy, ak to nevyjde na prvýkrát. Aj Edison je

známy svojim výrokom: „I have not failed. I've just found 10,000 ways that won't work.“ Ja však verím, že vašich pokusov zďaleka nebude musieť byť také množstvo. Iba jeden. A potom miliónkrát po celý život, keď budete šíriť radosť tak ako ja. Jedlom. Teda už žiadne plané reči a pustime sa rovno do toho. Do pečenia.

Cítim sa síce trošku ako plagiátor, pretože tento recept som neobjavila ja, no je vážne fantastický.

Moje takzvané pokusné králiky sa pri (nadmernej!) konzumácii taktiež nesťažovali. Dúfam teda, že si ho obľúbite aj vy a našu novú rubriku si vyhladáte aj v budúcom čísle. ;-)

AMERICKÉ COOKIES

POTREBUJEME:

150 g polohrubá múka

130 g práškový cukor

125 g maslo

1 balíček vanilkový cukor

1 ks vajce

1 KL. kypriaci prášok

150 g čokolády

EUROSCOLA - VEĽKÝ PROJEKT MALÝCH ŠKÔL

Čo je to tá Európska únia? Verím, že vám táto otázka už prebehla hlavou. Možno to bolo pred mnohými rokmi priamo za školskou lavicou základnej školy, alebo len nedávno pri registrovani projektu Euroscola na nástenke vo vestibule školy. Otázka však stále visí vo vzduchu, tak si na ňu poďme odpovedať. Európska únia bola vytvorená krátko po druhej svetovej vojne ako akási ochrana, či snaha o zabezpečenie všeobecného mieru, zníženie šancí na vojnové konflikty, týkajúcej sa práve štátov ležiacich na európskom kontinente, či neskôr priamo členov spoločenstva Európskej únie. Samotnej EÚ predchádzalo Európske hospodárske spoločenstvo, ktoré malo, ako môžeme vyvodíť zo samotného názvu, zastrešovať a prepájať hospodárstvo určitých európskych krajín. Avšak keďže časom sa stalo organizáciou viacerých odborov a odvetví, v roku 1993 bolo premenované na Európsku úniu.

Môžeme povedať, že EÚ je už pol storočia zárukou mieru, stability a prosperity. Takis-

to prispieva k zvyšovaniu životnej úrovne a úspešne plní svoje ciele, medzi ktoré patrí aj spoločná mena euro, jednotný trh a zrovnoprávnenie všetkých jazykov. Ďalšou z výhod, ktoré nám ponúka je život, práca i slobodné cestovanie po členských štátoch, ktorých momentálny počet je 28.

Nemožno nespomenúť štyri hlavné inštitúcie EÚ: Európska rada, Európska komisia, Rada Európskej únie a Európsky parlament, ktorý sídli v Štrasburgu. Európsky parlament má tri hlavné úlohy: legislatívnu, kontrolnú a rozpočtovú. Pozostáva zo 751 poslancov volení občanmi EÚ každých päť rokov.

Dôvod, prečo bližšie spomínam Európsky parlament je jednoduchý. Nezávisle od jeho dôležitosti, či potrebnosti je to práve on, ktorý je finálnym cieľom celého projektu Euroscola, vyššie spomenutého a vyveseného na školskej nástenke. Euroscola je dôvodom písania tohto článku, pretože práve tento projekt je zameraný na lepšie oboznámenia sa s Európskou úniou, jej problematikou, čiže plusmi, mínusmi a jej posolstvom.

Projekt ponúka každé dva roky súťaž, ktorej výhercovia sa dostanú do Štrasburgu priamo do srdca diania Európskeho parlamentu. Súťaž z pozostáva z tvorenia a organizovania jednotlivých prezentácií, diskusií týkajúcich

sa aktuálnych a konkrétnych problémov, ankiet a kopy, kopy propagácie tohto veľkého spoločenstva, ktorého je aj náš malý štát súčasťou.

Na našom gymnáziu sa Euroscola uskutočňuje vďaka aktivite debatného klubu, ktorý žne úspechy vo všetkom, do čoho sa pustí. Výnimkou nie je ani samotný projekt, v kto-

rom boli naši študenti doteraz vždy úspešní a pevne veríme, že nimi aj vždy budú. Nie je to však len o Sučanoch a Slovensku, do súťaže sa môžu zapojiť všetci členovia EÚ, úlohou zostáva vydržovať, zaujať a zabojsovať.

KLÁRA DEKETOVÁ

za tím Euroscoly

INZERCIA

- Všetko naj k narodkám, Sára! Už to poviem – máš pekné náušnice!
- Všetko naj, Katka!
- Všetko najlepšie k narodkám, Sofi! Šetri na vlak do Prahy – po ceste navštívíš Ondru! :D
- Všetko najlepšie, Soni! Skúsím nájsť čerešňovú čokoládu...
- Happy nameday to my one and only moon of my life Deňa R., whose smile (and other parts of body) I appreciate so much <3 Luv ya Darling

AK CHCEŠ, ABY SA TU OBJAVIL AJ TVOJ ODKAZ, NEVÁHAJ A VHOĎ HO DO KRABICE NA 1. POSCHODÍ. URČITE TAK NIEKOMU VYČARUJEŠ ÚSMEV NA TVÁRI.

MINI-ERASMUS

Rozmýšľal si už niekedy o tom, ako to na vysokej škole naozaj vyzerá? Chceš sa rozhodnúť správne? Tak zisti to všetko ešte skôr než prídeš na vysokú školu. Máš jedinečnú príležitosť okúsiť realitu vysokoškolského života, vďaka občianskemu združeniu Future Generation Europe a ich projektu Mini-Erasmus.

Mini-Erasmus je nový koncept vzdelávania, ktorý umožňuje študentom stredných škôl navštíviť svoju vysnívanú univerzitu (zatiaľ len na Slovensku) na jeden týždeň a zúčastniť sa konferencii, diskusii a workshopov, ktorých hlavným cieľom je ukázať skutočné možnosti, ktoré dnes majú mladí ľudia v Európskej únii. Ponúka ti vidieť ako to naozaj funguje.

Projekt Mini-Erasmus sa uskutoční od nedele 22. novembra 2015 do štvrtka 26. novembra 2015. Informácie o zapojených univerzitách a jednotlivých fakultách budú zverejnené najneskôr do polovice októbra 2015 a všetky nové informácie o vysokých školách nájdeš na Facebookovej fanpage „Future Generation Europe.“

Od 25.10.2015 budeš mať aj ty možnosť sa zapojiť na internetovej stránke www.futuregenerationeu.wix.com/generation. Taktiež sa bude konať prezentácia projektu, na ktorej ste samozrejme všetci vítaní. Pre viac informácií sleduj webovú stránku a nástenku Žiackej školskej rady. Tak sa aj ty zaregistruj do konca októbra a rozsvieť svoju budúcnosť!

Michaela Knošková & Adriána Repáňová